वार्षिक प्रतिवेदन
Annual Report
आ.व. २०७७/०७८

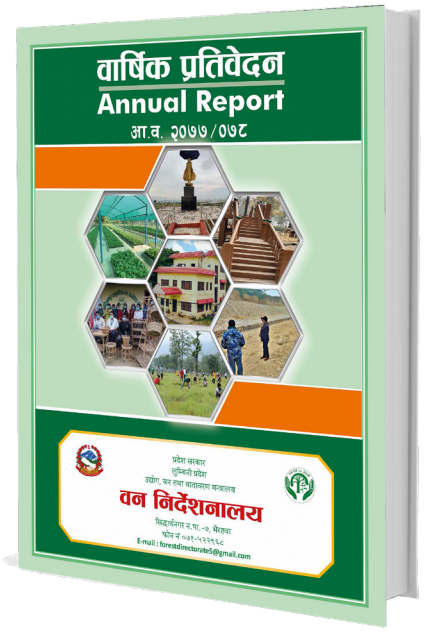

प्रदेश सरकार
लुम्बिनी प्रदेश
उद्योग, वन तथा वातावरण मन्त्रालय

वन निर्देशनालय

सिद्धार्थनगर न.पा.-७, भैरहवा
फोन नं ०७१-५२२९६८
E-mail : forestdirectorate5@gmail.com

प्रकाशक:

वन निर्देशनालय

लुम्बिनी प्रदेश, सि.न.पा.-७, गार्गीपथ, भैरहवा, रुपन्देही

E-mail: forestdirectorate5@gmail.com

Website: https://pfdir.p5.gov.np

फोन नं. : ०७१-५२२९६८

सल्लाहकारहरू :

प्रदेश वन निर्देशकः श्री इन्द्र बहादुर प्रछाई

वन संरक्षण/व्यवस्थापन अधिकृतः श्री संजय तिवारी

वन संरक्षण/व्यवस्थापन अधिकृतः श्री प्रेम शंकर चौधरी

तयार गर्ने :

राम चन्द्र लामा, सहायक वन अधिकृत

टोलक राज चापागाई, सहायक वन अधिकृत

आवरण फोटो

कनकमुनि बुद्धको प्रतिमा (निग्लीहवा, कपिलबस्तु), बुद्ध सामुदायिक वन रूपन्देहीमा निर्मित पर्यटकिय आकर्षण (काष्ठकला), डि.व.का. कपिलवस्तु नर्सरी, वन निर्देशनालय भैरहवा, बेतबाँस जन्य उद्यम स्थापना बैजनाथपुर सा.व.उ.स. बाँके, खोला किनारा संरक्षण राप्ती सोनारी, बाँके।

आर्थिक वर्ष

२०७७/०७८

मुद्रक: प्रकाश अफसेट प्रेस

राजमार्ग चौराहा, बुटवल, फोनः ०७१-५४८५७५

E-mail: prakashpressbtl@gmail.com

दुई शब्द

नेपालको संविधान, २०७२ बमोजिम नेपालको मुल संरचनामा संघ, प्रदेश र स्थानिय तहको सरकार कायम भई संचालनमा आएबाट लुम्बिनी प्रदेश सरकार अन्तर्गत तत्कालिन उद्योग, वन तथा वातावरण मन्त्रालय मातहत रहने गरी २०७५/०७/१२ देखि वन निर्देशनालय संचालनमा आएको हो। लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गतका डिभिजन वन कार्यालयहरु र भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयहरुसँग समन्वयकारी भूमिका साथ साथै उक्त कार्यालयहरुको (स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम समेत) निरीक्षण, अनुगमन, पृष्ठपोषण र नियमन गर्ने यस निर्देशनालयको जिम्मेवारी रहेको छ ।

आ.व. २०७७/०७८ मा श्री उद्योग, वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट वन निर्देशनालय, लुम्बिनी प्रदेशका डिभिजन वन कार्यालयहरु (डि.व.का.) र भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयहरुको स्वीकृत वार्षिक बजेटमा भएका क्रियाकलापहरुको प्रगति र सो क्रियाकलापहरुको अनुगमन निरीक्षण सम्बन्धी विवरण समेटी यो वार्षिक प्रगति पुस्तिका तयार गरिएको छ । यस पुस्तिकाले लुम्बिनी प्रदेशमा रहेका वन, वातावरण, जलाधार व्यवस्थापन, जैविक विविधता क्षेत्रको वर्तमान अवस्था, वन पैदावार उत्पादन, बिरुवा उत्पादन, वृक्षारोपण, डि.व.का. र भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयहरुबाट राजश्व संकलन, रोजगारी र बेरुजुको अवस्था बारे समेत सरोकारवाला माँझ जानकारी प्रदान गर्नेछ। यसमा अपुग सामग्रीहरु आगामी संस्करणमा समेट्दै लगिने छ । सो को लागि सल्लाह सुझावको अपेक्षा गरिएको छ।

यस पुस्तिका तयार गर्न सहयोग गर्नुहुने योजना तथा अनुगमन शाखा प्रमुख श्री प्रेम शंकर चौधरी र सहायक वन अधिकृत श्री राम चन्द्र लामा र वन व्यवस्थापन तथा सूचना शाखा प्रमुख श्री संजय तिवारी, सहायक वन अधिकृत श्री टोलक राज चापागाई लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्तमा, यस पुस्तिका सम्बन्धित सरोकारवालाहरुमा जानकारीमूलक तथा उपयोगी हुने अपेक्षा समेत गरेको छु ।

.....

इन्द्र बहादुर प्रछाई
प्रदेश वन निर्देशक

विषय-सूची

विषय	पेज नं.
भाग १	
वन निर्देशनालयको संक्षिप्त परिचय	
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था	१
१.३. सगठन संरचना	२
भाग २	
लुम्बिनी प्रदेशमा वन क्षेत्र	
२.१ पृष्ठभूमि	५
२.२ वन क्षेत्र	५
२.३ वन व्यवस्थापन	६
२.४ सिमसार क्षेत्र	१३
२.५ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा संरक्षित क्षेत्रहरु	१३
२.६ जलाधार क्षेत्र	१४
भाग ३	
काठ, दाउरा, गैरकाष्ठ वन पैदावार, राजश्व, बिरूवा उत्पादन, वृक्षारोपण, वन्यजन्तु उद्दार, वन डढेलो, बेरूजु सम्बन्धी विवरण	१५
भाग ४	
वन निर्देशनालय र मातहतका निकायहरुबाट संचालित कार्यक्रमहरुको प्रगति विवरण	३१
भाग ५	
अनुगमन तथा निरीक्षणका स्थलगत तस्विर साथै डि.व.का. र भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयबाट प्राप्त तस्विर	४५

प्रदेशको संक्षिप्त विवरण

प्रदेशको जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	२२,२८,८०० (प्रदेश योजना आयोग, २०७५)
वन जंगलले ढाकेको क्षेत्रफल (हे.)	९,७४,३८१ (FRA Report, 2018)
	सामुदायिक वनको विवरण
सामुदायिक वनको संख्या	४०२६
सामुदायिक वनको क्षेत्रफल (हे.)	४२०३५०.३
घरधुरी संख्या	६५५७००
औसत सामुदायिक वन क्षेत्र प्रति समुह (हे.)	१०२.४
औसत घरधुरी प्रति समुह	१६२.८
औसत वन क्षेत्र प्रति घरधुरी (हे.)	०.६४
	साझेदारी वनको विवरण
साझेदारी वनको संख्या	८
साझेदारी वनको क्षेत्रफल (हे.)	२२९५८.५३
	धार्मिक वनको विवरण
वनको संख्या	२७
वनको क्षेत्रफल (हे.)	८९५.०१
	कवुलियती वनको विवरण
वनको संख्या	३९२
वनको क्षेत्रफल (हे.)	२२५९.०७
	दर्ता निजी वनको विवरण
वनको संख्या	९९५
वनको क्षेत्रफल (हे.)	७६६.३३
	संरक्षित वन क्षेत्र
संरक्षित वन क्षेत्रको संख्या	६
संरक्षित वन क्षेत्रको क्षेत्रफल (हे.)	९८२१९.५५
	काठ, दाउरा संकलन
काठ (क्यू.फि.) संकलन	आ.व. २०७७/०७८
सामुदायिक वन	१२८७०२
सरकारद्वारा ब्यवस्थित वन	८११४८
साझेदारी वन	०
निजी वन (दर्ता नभएको समेत)	१६६२०१९
	दाउरा (चट्टा) संकलन
सामुदायिक वन	५६
सरकारद्वारा ब्यवस्थित वन	३
साझेदारी वन	०
निजी वन (दर्ता नभएको समेत)	३१७१

भाग १

वन निर्देशनालयको संक्षिप्त परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

उद्योग, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको मातहत वन निर्देशनालय र उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित निर्देशनालय गरी २ वटा निर्देशनालय तथा १ वटा वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, १४ वटा डिभिजन वन कार्यालय, २ वटा भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय र ८६ वटा सव-डिभिजन वन कार्यालयहरु रहेका छन् । डिभिजन वन कार्यालय (साविक जिल्ला वन कार्यालय) र भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय (साविक जिल्ला भू संरक्षण कार्यालय) हरु प्रदेश सरकार अन्तर्गत रहेकोमा सो कार्यालयहरुसंग समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्न तथा अनुगमन निरीक्षण गरी पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने उद्देश्यले उद्योग, वन तथा वातावरण मन्त्रालय मातहत रहने गरी मिति २०७५/०४/१४ को निर्णयले रुपन्देही जिल्लाको सिद्धार्थनगर न.पा. को वडा न. ७, गार्गीपथ, भैरहवामा २०७५/७/१२ देखि वन निर्देशनालय संचालनमा रहेको छ।

१.२ दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था

वन निर्देशनालयको कूल कर्मचारी दरबन्दी संख्या २८ रहेको छ। दरबन्दी सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका न. १ निर्देशनालयको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था

सि. नं.	पद	श्रेणी/तह	कूल दर बन्दी	पदपूर्ती	रिक्त
१	प्रदेश वन निर्देशक	अधिकृत एघारौं, प्राविधिक	१	१	०
२	वन व्यवस्थापन अधिकृत	अधिकृत नवौं/दशौं, प्राविधिक	१	१	०
३	वन संरक्षण अधिकृत	अधिकृत नवौं/दशौं, प्राविधिक	१	०	१
४	बरिष्ठ वाली बिकास अधिकृत	अधिकृत नवौं/दशौं, प्राविधिक	१	०	१
५	योजना अधिकृत	अधिकृत नवौं/दशौं, प्राविधिक	१	१	०
६	सहायक जलाधार ब्यवस्थापन अधिकृत	अधिकृत सातौं/आठौं, प्राविधिक	१	०	१
७	स.ब.अ.	अधिकृत सातौं/आठौं, प्राविधिक	३	२	१
८	शाखा अधिकृत	अधिकृत सातौं/आठौं	१	१	०
९	रेन्जर	पाँचौं/छैठौं तह, प्राविधिक	३	०	३
१०	भू/संरक्षण सहायक	पाँचौं/छैठौं तह, प्राविधिक	१	०	१
११	ना.सु	पाँचौं/छैठौं तह	१	०	१
१२	लेखापाल	पाँचौं/छैठौं तह	१	०	१
१३	क.अपरेटर	पाँचौं/छैठौं तह, प्राविधिक	१	१	०
१४	खरिदार	चौथो/पाँचौं तह	१	१	०

सि. नं.	पद	श्रेणी/तह	कूल दर बन्दी	पदपूर्ती	रिक्त
१५	फरेष्टर	चौथो/पाँचौं तह, प्राविधिक	२	२	०
१६	वन रक्षक	श्रेणी विहिन	२	२	०
१७	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन	२	२	०
१८	का.स	श्रेणी विहिन	४	४	०
जम्मा			२८	१८	१०

(स्रोतः प्रशासन शाखा, वन निर्देशनालय, भैरहवा, २०७८)

तालिका न. २ डि.व.का. २ भू तथा जलाधार व्यवसस्थापन कार्यालयको दरबन्दी

सि.नं.	कार्यालय	कूल दरबन्दी
१	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपरासी(व.सु.प.)	७८
२	डिभिजन वन कार्यालय, रुपन्देही	९४
३	डिभिजन वन कार्यालय, पाल्पा	६०
४	डिभिजन वन कार्यालय, गुल्मी	४५
५	डिभिजन वन कार्यालय, अर्घाखाँची	५०
६	डिभिजन वन कार्यालय, कपिलबस्तु	९४
७	डिभिजन वन कार्यालय, गौतमबुद्ध	९४
८	डिभिजन वन कार्यालय, दाङ	११०
९	डिभिजन वन कार्यालय, देउखुरी	११०
१०	डिभिजन वन कार्यालय, बाँके	९४
११	डिभिजन वन कार्यालय, बर्दिया	७८
१२	डिभिजन वन कार्यालय, प्यूठान	४५
१३	डिभिजन वन कार्यालय, रोल्पा	५५
१४	डिभिजन वन कार्यालय, रुकुम पूर्व	३४
१५	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, पाल्पा	१७
१६	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, पाल्पा	१७
जम्मा		१०७५

(स्रोतः प्रशासन शाखा, वन निर्देशनालय, भैरहवा, २०७८)

१.३. सगठन संरचना

वन निर्देशनालयमा प्रदेश वन निर्देशक मातहत रहने गरी वन तथा वन्यजन्तु संरक्षण शाखा, वन व्यवस्थापन तथा सूचना शाखा, योजना तथा अनुगमन शाखा, जलाधार व्यवस्थापन तथा समन्वय शाखा र कर्मचारी प्रशासन शाखा गरी कूल ५ शाखा रहेका छन्। सोही बमोजिमको वन निर्देशनालयको सांगठनिक संरचना तल प्रस्तुत गरिएको छ।

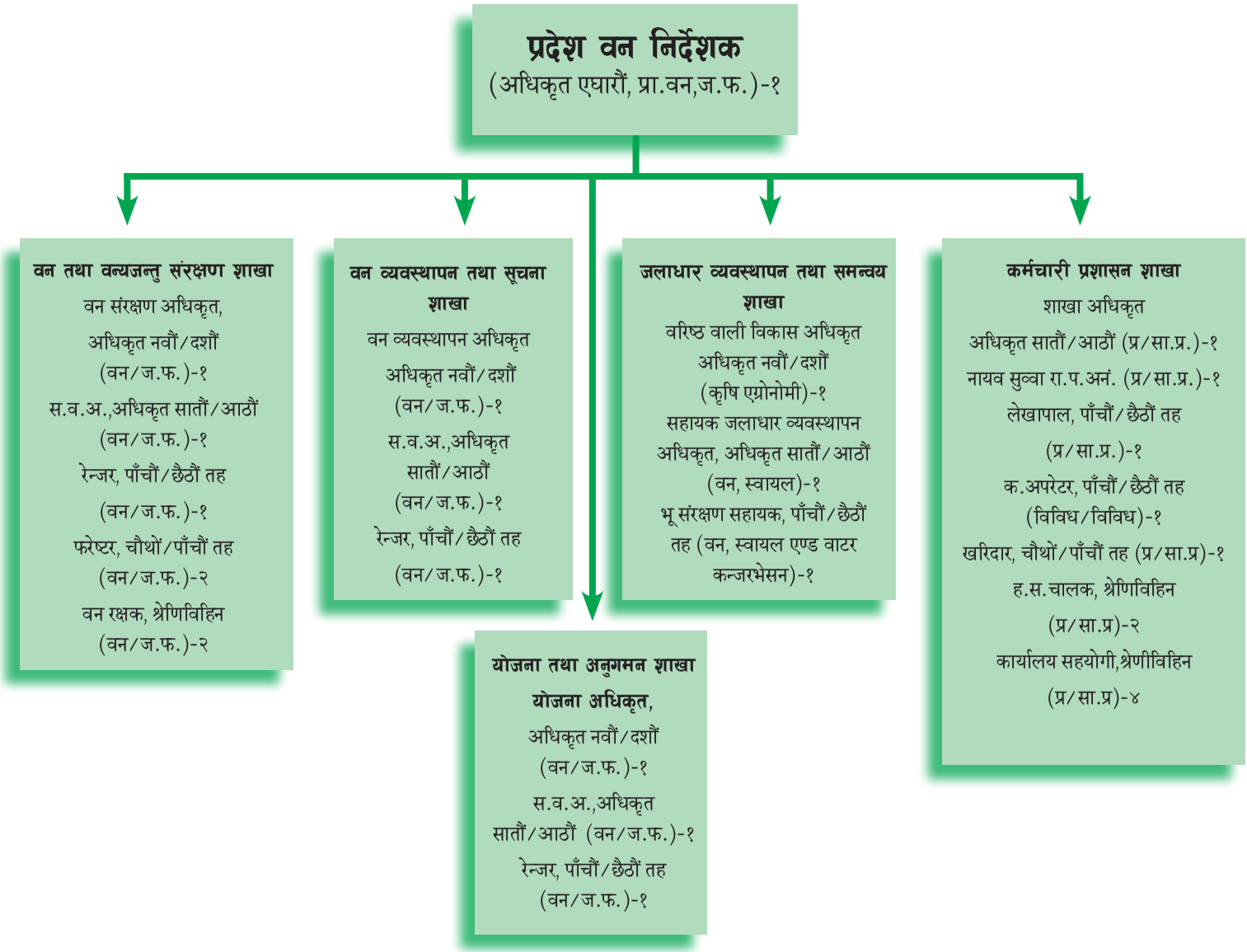
प्रदेश वन निर्देशक
(अधिकृत एघारौं, प्रा.वन,ज.फ.)-१
वन तथा वन्यजन्तु संरक्षण शाखा
वन संरक्षण अधिकृत,
अधिकृत नवौं/दशौं
(वन/ज.फ.)-१
स.व.अ.,अधिकृत सातौं/आठौं
(वन/ज.फ.)-१
रेन्जर, पाँचौं/छैठौं तह
(वन/ज.फ.)-१
फरेष्टर, चौथों/पाँचौं तह
(वन/ज.फ.)-२
वन रक्षक, श्रेणिविहिन
(वन/ज.फ.)-२
वन व्यवस्थापन तथा सूचना शाखा
वन व्यवस्थापन अधिकृत
अधिकृत नवौं/दशौं
(वन/ज.फ.)-१
स.व.अ.,अधिकृत
सातौं/आठौं
(वन/ज.फ.)-१
रेन्जर, पाँचौं/छैठौं तह
(वन/ज.फ.)-१
जलाधार व्यवस्थापन तथा समन्वय शाखा
वरिष्ठ वाली विकास अधिकृत
अधिकृत नवौं/दशौं
(कृषि एग्रोनोमी)-१
सहायक जलाधार व्यवस्थापन
अधिकृत, अधिकृत सातौं/आठौं
(वन, स्वायल)-१
भू संरक्षण सहायक, पाँचौं/छैठौं
तह (वन, स्वायल एण्ड वाटर
कन्जरभेसन)-१
कर्मचारी प्रशासन शाखा
शाखा अधिकृत
अधिकृत सातौं/आठौं (प्र/सा.प्र.)-१
नायव सुव्वा रा.प.अनं. (प्र/सा.प्र.)-१
लेखापाल, पाँचौं/छैठौं तह
(प्र/सा.प्र.)-१
क.अपरेटर, पाँचौं/छैठौं तह
(विविध/विविध)-१
खरिदार, चौथों/पाँचौं तह (प्र/सा.प्र)-१
ह.स.चालक, श्रेणिविहिन
(प्र/सा.प्र)-२
कार्यालय सहयोगी,श्रेणीविहिन
(प्र/सा.प्र)-४
योजना तथा अनुगमन शाखा
योजना अधिकृत,
अधिकृत नवौं/दशौं
(वन/ज.फ.)-१
स.व.अ.,अधिकृत
सातौं/आठौं (वन/ज.फ.)-१
रेन्जर, पाँचौं/छैठौं तह
(वन/ज.फ.)-१

तालिका न. ३ वन निर्देशनालय अन्तर्गत पर्ने कार्यालयको विवरण

सि.नं.	डिभिजन वन कार्यालय	
	नाम	ठेगाना
१	डि.व.का., पाल्पा	तानसेन न.पा.-५, बारुदखान, पाल्पा
२	डि.व.का., गुल्मी	रेसुङ्गा न.पा., तम्घास, गुल्मी
३	डि.व.का., अर्घाखाँची	सन्धीखर्क न.पा.-४, अर्घाखाँची
४	डि.व.का., रुपन्देही	ओमसतिया गा.पा.-४, बसन्तपुर, रुपन्देही
५	डि.व.का., कपिलबस्तु	कपिलबस्तु न.पा.-२, तौलिहवा
६	डि.व.का., कपिलबस्तु (गौतमबुद्ध)	शिवराज न.पा.-५, चन्द्रौटा
७	डि.व.का., नवलपरासी (वर्दघाट सुस्ता पश्चीम)	रामग्राम न.पा., परासी
८	डि.व.का., देउखुरी, दाङ	लमही न.पा., दाङ
९	डि.व.का., दाङ (दाङ)	घोराही उ.म.न.पा.-१४, भरतपुर, दाङ
१०	डि.व.का., बाँके	नेपालगञ्ज उ.म.न.पा.-१४, सुर्खेतरोड, बाँके
११	डि.व.का., वर्दिया	गुलरिया न.पा.-५, बर्दिया
१२	डि.व.का., रोल्पा	रोल्पा न.पा.-४, लिवाङ
१३	डि.व.का., प्यूठान	मल्लरानी गा.पा.-४, खलंगा
१४	डि.व.का., रुकुम पूर्व	सिस्ने गा.पा.-५
भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय		
१	भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, पाल्पा	तानसेन न.पा.-५, बारुदखान, पाल्पा
२	भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, दाङ	तुल्सीपुर उ.म.न.पा., दाङ

भाग २
लुम्बिनी प्रदेशमा वन क्षेत्र

२.१ पृष्ठभूमि

यो प्रदेशमा संविधानको अनुसूची-४ बमोजिम नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम), रुपन्देही, कपिलबस्तु, पाल्पा, अर्घाखाँची, गुल्मी, रुकुम (पूर्वी भाग), रोल्पा, प्यूठान, दाङ, बाँके, बर्दिया गरी बाह्र जिल्लाहरु रहेका छन् । बाह्र जिल्लामध्ये तराईमा ६ जिल्ला, पहाडमा ५ जिल्ला र हिमालमा १ जिल्ला रहेका छन् । यस प्रदेशमा ४ उप-महानगरपालिका, ३२ नगरपालिका र ७३ गाउँपालिका गरी कूल १०९ वटा स्थानीय तहहरु रहेका छन् । उत्तर मा पुथा हिमालदेखि दक्षिणमा मर्चवारसम्म, पूर्वमा त्रिवेणी सूस्तादेखि पश्चिममा राजापुरसम्म जम्मा २२,२८,८०० हेक्टर भू-भाग रहेको छ । यस प्रदेशले नेपालको कूल क्षेत्रफलको १२.१ प्रतिशत हिस्सा ओगटेको छ। जनगणना २०६८ बमोजिम कूल जनसंख्याको ४५,४०,२२२ (१७.१४ प्रतिशत) जनसंख्या रहेको देखिन्छ। यस प्रदेशको आफ्नै मौलिक विशेषता हुनुका साथै शान्तिका अग्रदुत गौतम बुद्धको जन्म स्थल लुम्बिनी, तिलौराकोट तथा थुप्रै बुद्धकालिन ऐतिहासिक र सांस्कृतिक महत्वका सम्पदाहरु यसै प्रदेशमा पर्दछन् । एसियाकै ठूलो दाङ उपत्यका यो प्रदेशमा पर्दछ। संविधानको अनुसुची-४ मा उल्लेख गरिएका सातवटा प्रदेश मध्येको यो प्रदेशको नाम लुम्बिनी प्रदेश हो भने अस्थायी राजधानी बुटवललाई तोकिएको छ । मिति २०७७/०६/२० को प्रदेश सभाको निर्णयबाट यस प्रदेशको राजधानी राप्ती उपत्यका(देउखुरी) दाङ र नामाकरण लुम्बिनी प्रदेश कायम भएको छ।

(स्रोतः www.ocmcm.p5.gov.np, प्रदेश योजना आयोग, मुकाम बुटवल)

२.२ वन क्षेत्र

क. भौगोलिक क्षेत्र अनुसार वनको विवरण (हे. हजारमा)

लुम्बिनी प्रदेश भौगोलिक हिसावले तराई, चुरे, मध्य पहाड, उच्च पहाड तथा उच्च हिमाल मा विभाजन भएको छ। यस प्रदेशको चुरेमा सबैभन्दा धेरै वन क्षेत्र (४२४,२०० हेक्टर) र सबैभन्दा कम वन क्षेत्र उच्च हिमालमा (६,४७० हेक्टर) रहेको छ।

तालिका नं. ४ लुम्बिनी प्रदेशको भौगोलिक क्षेत्र अनुसार वन क्षेत्रको विवरण (हेक्टर हजारमा)

क्र.सं	जिल्ला	तराई	चुरे	मध्य पहाड	उच्च पहाड	उच्च हिमाल	कूल वन क्षेत्र
१	नवलपरासी(व.सु.प.)	०.७१	१६.०१	५.२७	०.००	०.००	२१.९९
२	रुपन्देही	६.७९	१८.७२	०.००	०.००	०.००	२५.५१
३	पाल्पा	०.००	१९.४८	६३.२९	०.००	०.००	८२.७७
४	कपिलबस्तु	३९.३५	२१.६२	०.००	०.००	०.००	६०.९७
५	गुल्मी	०.००	०.००	४६.२९	०.०४	०.००	४६.३३
६	अर्घाखांची	०.००	४०.२०	३३.७६	०.००	०.००	७३.९६
७	प्यूठान	०.००	१.९९	५५.६०	७.०७	०.००	६४.६६
८	रोल्पा	०.००	०.००	७६.३८	२३.२२	०.००	९९.६०
९	रुकुम पूर्व	०.००	०.००	४.४९	५५.३१	६.४७	६६.२७

१०	दाङ	०.००	१६२.४४	३८.२८	०.००	०.००	२००.७२
११	बांके	४०.४६	७७.४५	०.००	०.००	०.००	११७.९१
१२	बर्दिया	४७.४०	६६.२९	०.००	०.००	०.००	११३.६९
	जम्मा	१३४.७१	४२४.२०	३२३.३६	८५.६४	६.४७	९७४.३८

स्रोतः DFRS, 2018

ख. जिल्लागत रुपमा वन क्षेत्रको विवरण (हेक्टरमा)

लुम्बिनी प्रदेशको कूल क्षेत्रफल मध्ये ९,७४,३८१ हेक्टर क्षेत्रफल सघन तथा अन्य काष्ठ तथा बुट्यान क्षेत्र अन्तरगत पर्दछ। बाँकी हेक्टर जमिन अन्य क्षेत्र जस्तै कृषि क्षेत्र, बसोबास क्षेत्र, खोला नालाले ओगटेको क्षेत्र तथा बाँझो जमिन आदि पर्दछ।

तालिका नं. ५ लुम्बिनी प्रदेशको जिल्लागत रुपमा वन क्षेत्र तथा अन्य क्षेत्रको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	सघन वन क्षेत्र	अन्य काष्ठ तथा बूट्यान क्षेत्र	कूल वन क्षेत्र हेक्टरमा
१	नवलपरासी(व.सु.प.)	२१९६०	३७	२१९९७
२	रुपन्देही	२५१०५	४०३	२५५०८
३	पाल्पा	७७९७४	४७९९	८२७७३
४	कपिलबस्तु	५९०२५	१९४४	६०९६९
५	गुल्मी	४५२१५	११२४	४६३३९
६	अर्घाखांची	७३१४२	८१८	७३९६०
७	प्यूठान	६४२३५	४३१	६४६६६
८	रोल्पा	९४४४७	५१५१	९९५९८
९	रुकुम पूर्व	५५६५०	१०६००	६६२५०
१०	दाङ	१९२६८२	८०४३	२००७२५
११	बांके	११६३६०	१५४९	११७९०९
१२	बर्दिया	१११५५०	२१३७	११३६८७
	जम्मा	९३७३४५	३७०३६	९७४३८१

स्रोतः DFRS, 2018

२.३ वन व्यवस्थापन

वन ऐन २०७६ ले नेपालको वनलाई राष्ट्रिय वन र निजी वन गरी मुख्य दुई भागमा विभाजन गरेको छ जसको संक्षिप्त परिचय तल दिइएको छ।

२.३.१ राष्ट्रिय वन

राष्ट्रिय वन भन्नाले निजी वन बाहेक नेपाल भित्रको वन सिमाना लगाएको नलगाएको सबै वन क्षेत्रलाई जनाँउछ। सो शब्दले वनले घेरिएको वा वनको छेउछाउमा रहेको पर्ती वा ऐलानी जग्गा तथा वन भित्र रहेका बाटो, पोखरी, ताल वा खोलानाला र बगर समेतलाई जनाउँछ। राष्ट्रिय वनलाई निम्न प्रकारमा वर्गिकरण गरिएको छ।

क. सरकारद्वारा व्यवस्थित वन

सरकारद्वारा व्यवस्थित वन भन्नाले नेपाल सरकारद्वारा वन विकास लगायत अन्य क्रियाकलाप गर्नको लागि स्वीकृत कार्ययोजना अनुसार व्यवस्थापन गरिएको राष्ट्रिय वनलाई जनाउँछ। राष्ट्रिय वनमा रहेका वन पैदावारलाई स्वामित्व नेपाल सरकारमा रहन्छ।

ख. संरक्षित वन/वन संरक्षण क्षेत्र

संरक्षित वन भन्नाले नेपाल सरकारले राष्ट्रिय वनको कुनै भू-भाग विशेष वातावरणीय, वैज्ञानिक वा साँस्कृतिक महत्वको वा अन्य विशेष महत्वको ठानी संरक्षित वनको रुपमा घोषणा गरेको राष्ट्रिय वनलाई जनाउँछ। यसरी घोषणा गरेपछि त्यसको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गर्नु पर्दछ। संरक्षित वनमा गरिने सम्पूर्ण क्रियाकलापहरु स्वीकृत कार्य योजनाको अधिनमा रहि गर्नु पर्दछ। यस प्रदेशमा अहिलेसम्म खाता, मदाने, रेसुङ्गा र थाप्ले सत्यवती सालिमेदह गरी ४ वटा संरक्षित वन घोषणा भइसकेका र गौमुखी र शिवगढी सुरनाइका २ वटा प्रस्ताविक संरक्षित क्षेत्र रहेका छन्।

तालिका नं. ६ संरक्षित वनको विवरण

क्र.सं.	संरक्षित वन	जिल्ला	संरक्षित वन घोषणा मिति	क्षेत्रफल
१	खाता	बर्दिया	२०६८/११/१५	४५०४.००
२	मदाने	गुल्मी	२०६७/११/१६	१३७६१.००
३	रेसुङ्गा	गुल्मी	२०७४/११/२८	१९२८१.००
४	थाप्ले सत्यवती सालिमेदह	गुल्मी	२०७४/११/२८	३७४८३.०६
५	गौमुखी	प्युठान	प्रस्तावित	१८०३८.००
६	शिवगढी सुरनाइका	कपिलबस्तु	प्रस्तावित	५१५२.४९
		जम्मा		९८२१९.५५

(श्रोतः राष्ट्रिय वन महाशाखा वन विभाग २०७५)

ग. साझेदारी वन

तराई, चुरे तथा भित्री मधेसका चाक्ला वनलाई स्थानीय वन उपभोक्ता, स्थानीय सरकार र नेपाल सरकारको संयुक्त सहभागितामा व्यवस्थापन गर्न नेपाल सरकारको वन नीति २०५७ मार्फत साझेदारी वनको अवधारणा अघि सारेको हो। हाल लुम्बिनी प्रदेशमा २२९५८ हे. वन क्षेत्र ८ वटा साझेदारी वन उपभोक्ता समूहहरुलाई हस्तान्तरण गरी सकिएको छ।

तालिक न. ७ साझेदारी वनको विवरण

क्र. सं.	साझेदारी वन	जिल्ला	स्वीकृत आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	संलग्न घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या
१	तिलौराकोट	कपिलबस्तु	०६७/६८	६६१२.६०	२२६२२	१४८६३१
२	गौतमबुद्ध	कपिलबस्तु	०६७/६८	३७४३.४२	८९१९	६२२२६
३	कपिलबस्तु	कपिलबस्तु	०६८/६९	५०८७.४३	१५९४०	१०५३६५
४	मायादेवी	कपिलबस्तु	०७०/७१	१९३२.३२	१४७००	१०३५४७
५	शिवराज	कपिलबस्तु	०७३/७४	१५०९.५०	८६५२	६३९८०
६	लुम्बिनी	रुपन्देही	०६७/६८	१३२१.००	२५९३४	१६५१५७
७	देवदह	रुपन्देही	०७३/७४	९३०.०४	२४५२२	१२२२२२
८	बुद्धशान्ति	नवलपरसी (व.सु.प.)	०७१/७२	१७८१.३२	१४४४२	६३७७६
जम्मा				२२९५८.५३	१३५७३१	८३४९०४

(श्रोतः डिभिजन वन कार्यालयबाट)

घ. चक्ला वन

चक्ला वन भन्नाले सरकारद्वारा व्यवस्थापन गरिने कम्तीमा ५०० हे. क्षेत्रफल भएको वन क्षेत्र सम्झनु पर्छ। यस प्रदेशमा भएका चक्ला वन क्षेत्रको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ८ चक्ला वनको विवरण

क्र.सं.	चक्ला वन	जिल्ला	योजना अवधि	स्वीकृत मिति	क्षेत्रफल(हे.)	रोटेशन वर्ष
१	कालापानी खोला	दाङ	१० वर्ष	२०७०/१०/०९	५४६	१००
२	शमशेरगंज माथेवास	बाँके	१० वर्ष	२०७३/१०/२७	२५७८	८०
कूल जम्मा					३१२४	

(श्रोतः डिभिजन वन कार्यालयबाट)

ङ. सामुदायिक वन

सामुदायिक वन भन्नाले सामुहिक हितको लागि वनको विकास, संरक्षण, उपयोग र व्यवस्थापन गर्न स्थानीय उपभोक्ता समूहलाई हस्तान्तरण गरिएको राष्ट्रिय वनलाई जनाउँछ । यसरी हस्तान्तरण गरिएको वनमा रहेका वन पैदावारहरुको स्वामित्व सम्बन्धित उपभोक्ता समूहमा रहन्छ र उपभोक्ता समूहले स्वीकृत कार्ययोजनामा उल्लेख भए अनुसार वनको विकास, संरक्षण, उपयोग र व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ।

यस प्रदेशमा २०७८ असार मसान्तसम्म ४०२६ वन उपभोक्ता समूहलाई ४,२०,३५० हेक्टर राष्ट्रिय वन क्षेत्र सामुदायिक वनको रुपमा हस्तान्तरण गरिएको छ। सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहमा ६५५७०० घरधुरी समावेश भएका

छन् । जसमध्ये २२८ वटा सामुदायिक वनमा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन लागु भएको तथ्याङ्क रहेको छ ।

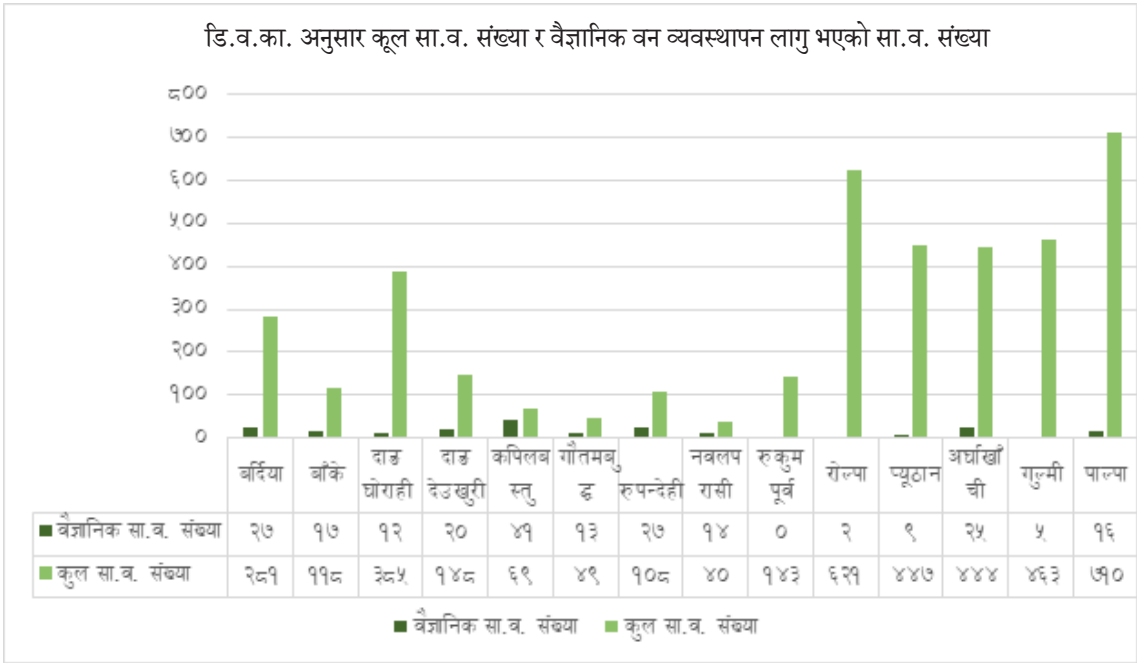

तालिका नं. ९ सामुदायिक वनको विवरण

सि. नं	डि.व.का.	सामुदायिक वन								
		साधारण			वैज्ञानिक			कूल जम्मा		
		संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी	संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी	संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी
१	बर्दिया	२५४	१५०८३.२	४७६८६	२७	५३२५.८	८५०४	२८१	२०४०९.०	५६१९०
२	बाँके	१०१	१९७२२.८	३११७९	१७	४७७१.७	२८२८	११८	२४४९४.५	३४००७
३	दाङ घोराही	३७३	५७०३६.५	७५९२८	१२	३८२२.०	४१४१	३८५	६०८५८.५	८००६९
४	दाङ देउखुरी	१२८	४३२६५.९	३२८३३	२०	८२०५.८	४७३६	१४८	५१४७१.७	३७५६९
५	कपिलबस्तु	२८	२४६४.८	८३२३	४१	८९०१.३	१९९६५	६९	११३६६.१	२८२८८
६	गौतमबुद्ध	३६	३८६६.७	६६०३	१३	५१०६.२	४३९१	४९	८९७२.९	१०९९४
७	रुपन्देही	८१	९५९१.४	३९९९४	२७	६६२०.१	२८५८६	१०८	१६२११.४	६८५८०
८	नवलपरासी	२६	४३८१.१	१६९१०	१४	४१०४.६	२०५९१	४०	८४८५.७	३७५०१
९	रुकुम पूर्व	१४३	१३४७३.५	१५०६१	०	०.०	०	१४३	१३४७३.५	१५०६१
१०	रोल्पा	६१९	५४८५३.९	५६६८०	२	३१०.०		६२१	५५१६४.०	५६६८०
११	प्यूठान	४३८	५२३००.०	५८२८६	९	२७४६.३	१२९४	४४७	५५०४६.३	५९५८०
१२	अर्घाखाँची	४१९	३००२८.०	४५२५२	२५	३९६२.३	३३९५	४४४	३३९९०.३	४८६४७
१३	गुल्मी	४५८	१८४५९.२	६१४१३	५	५४६.१		४६३	१९००५.३	६१४१३
१४	पाल्पा	६९४	३९६८०.४	५८९४३	१६	१७२०.८	२१७८	७१०	४१४०१.२	६११२१
जम्मा		३७९८	३६४२०७.३	५५५०९१	२२८	५६१४३.०	१००६०९	४०२६	४२०३५०.३	६५५७००

च. कवुलियती वन

कवुलियती वन भन्नाले तपसिलमा उल्लेखित उद्देश्यहरुको लागि प्रचलित कानुन बमोजिम स्थापित कुनै संघ संस्था, वन पैदावारमा आधारित उद्योग वा समुदायलाई प्रदान गरिएको राष्ट्रिय वनलाई जनाउँदछ।

- वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरुलाई आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ उत्पादन गर्न,
- वृक्षारोपण गरी वन पैदावार उत्पादनमा अभिवृद्धि गरी विक्री वितरण गर्न वा उपयोग गर्न,
- वनको संरक्षण र विकास हुने गरी पर्यटन व्यवसाय संचालन गर्न,
- वनको संरक्षण र विकास हुने गरी किटपतङ्ग तथा वन्यजन्तुको फर्म संचालन गर्न,

गरिवीको रेखामुनि रहेका समुदायहरुको लागि वन सम्वन्धि योजना तयार पारी कवुलियती वन सुम्पन सक्ने प्रावधान अनुरुप यस प्रदेशमा गरिवीको रेखामुनि रहेका ३९२ समूहका ४२६१ घरधुरीहरुलाई २२५९.०७ हेक्टर वन क्षेत्र हस्तान्तरण भैसकेको छ।

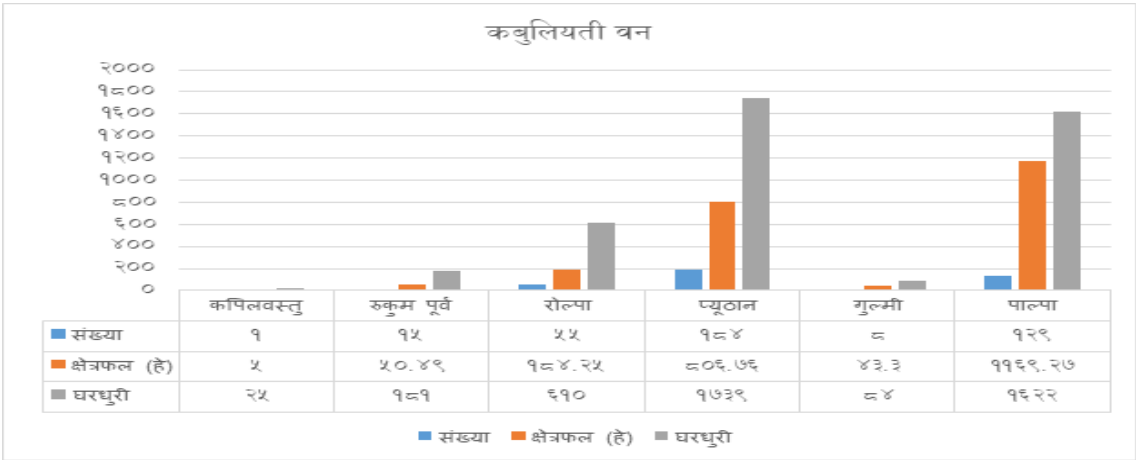

तालिका १० कवुलियती वनको विवरण

सि. नं	डि.व.का.	गरिवीको रेखामुनी रहेको कबुलियती वन		
		संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी
१	कपिलबस्तु	१	५	२५
२	रुकुम पूर्व	१५	५०.४९	१८१
३	रोल्पा	५५	१८४.२५	६१०
४	प्यूठान	१८४	८०६.७६	१७३९
५	गुल्मी	८	४३.३	८४
६	पाल्पा	१२९	११६९.२७	१६२२
	जम्मा	३९२	२२५९.०७	४२६१

छ. धार्मिक वन

धार्मिक वन भन्नाले वनको विकास, संरक्षण र उपयोग गर्न कुनै धार्मिक निकाय, समूह वा समुदायलाई सुम्पिएको राष्ट्रिय वनलाई जनाउँछ। धार्मिक वनमा रहेका वन पैदावार सम्बन्धित धार्मिक निकाय, समूह वा समुदायले व्यापारीक प्रयोजन बाहेकका अन्य धार्मिक कार्यमा उपयोग गर्न पाउने छन्। तर वातावरणमा प्रतिकूल असर पर्ने गरी वा सार्वजनिक रुपमा हानी नोक्सानी हुने गरी वा जलाधार क्षेत्रमा भू-क्षय हुने गरी रुख कटान गर्न पाउने छैनन्। धार्मिक वन क्षेत्र भित्र रहेका काठ, दाउरा वाहेकका अन्य वन पैदावारहरु समेत बिक्रि वितरण गरि त्यसबाट प्राप्त रकम धार्मिक कार्यमा उपयोग गर्न सकिने व्यवस्था वन नियमावली २०५१ मा उल्लेख गरिएको छ।

हालसम्म यस प्रदेशमा ८९५.०१ हेक्टर वन क्षेत्र २७ वटा धार्मिक निकाय/समूह/समुदायलाई हस्तान्तरण गरिएको छ।

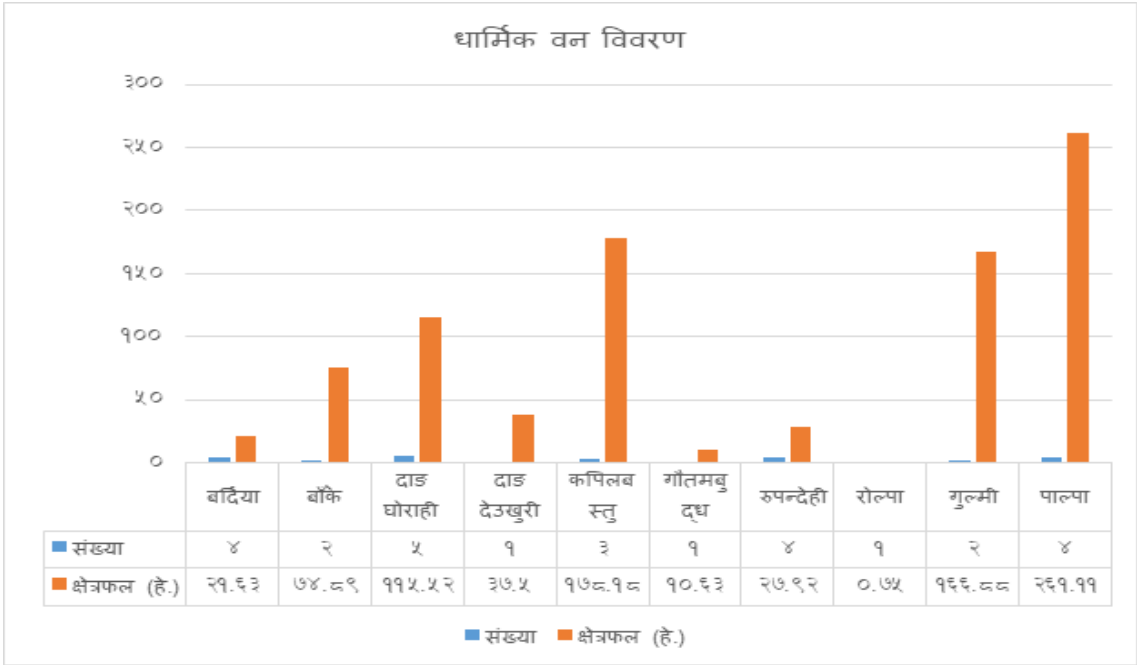

तालिका नं. ११ धार्मिक वनको विवरण

सि. नं	डि.व.का.	धार्मिक वन	
		संख्या	क्षेत्रफल (हे.)
१	बर्दिया	४	२१.६३
२	बाँके	२	७४.८९
३	दाङ घोराही	५	११५.५२
४	दाङ देउखुरी	१	३७.५

५	कपिलबस्तु	३	१७८.१८
६	गौतमबुद्ध	१	१०.६३
७	रुपन्देही	४	२७.९२
८	रोल्पा	१	०.७५
९	गुल्मी	२	१६६.८८
१०	पाल्पा	४	२६१.११
जम्मा		२७	८९५.०१

२.३.२ निजी वन

निजी वन भन्नाले प्रचलित कानुन बमोजिम कुनै व्यक्तिको हक पुग्ने निजी जग्गामा लगाई हुर्काइएको वा संरक्षण गरिएको वनलाई जनाउँछ। निजी वनको धनीले आफ्नो इच्छाअनुसार निजी वनको विकास, संरक्षण, व्यवस्थापन तथा वनपैदावारको उपयोग गर्न वा मूल्य निर्धारण गरी बिक्रि वितरण गर्न सकिने व्यवस्था वन ऐन, २०७६ मा उल्लेख गरिएको छ। यस अनुरुपको अधिकार प्राप्त गर्न निजी वन दर्ता गरी सोको प्रमाण-पत्र प्राप्त गर्न आवश्यक हुन्छ। हाल सम्म यस प्रदेशमा ९९५ वटा निजी वनहरु दर्ता भएका छन् जसको क्षेत्रफल ७६६.३३ हेक्टर रहेको छ।

तालिका नं. १२ निजी वनको विवरण

सि. नं	डि.व.का.	निजि वन	
		संख्या	क्षेत्रफल (हे.)
१	बर्दिया	१४६	१४२.९३
२	बाँके	१२४	८६.२४
३	दाङ घोराही	२४०	१०८
४	दाङ देउखुरी	४६	२८.४
५	कपिलबस्तु	७५	२८.७
६	गौतमबुद्ध	८५	१४७.८३
७	रुपन्देही	८५	९५.७८
८	नवलपरासी	८८	५०.५
९	रुकुम पूर्व	१०	४.२८
१०	रोल्पा	७	१३.०३
११	प्यूठान	७	७.३९
१२	अर्घाखाँची	२२	१९.७७
१३	गुल्मी	१४	७.९४
१४	पाल्पा	४६	२५.५४
	जम्मा	९९५	७६६.३३

२.४ सिमसार क्षेत्र

यस प्रदेशको विभिन्न क्षेत्रमा सिमसार क्षेत्रहरु रहेका छन् । रामसार सुचीमा सुचीकृत भएको जगदिशपुर ताल पनि यसै प्रदेशमा पर्दछ । यस क्षेत्रमा अवस्थित सिमसार क्षेत्रहरु पारिस्थितिकीय तथा पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण रहेका छन् ।

तालिका नं. १३ केही महत्वपूर्ण सिमसार क्षेत्रहरुको विवरण

सि.नं.	सिमसार क्षेत्रको नाम	जिल्ला
१	जगदिशपुर ताल	कपिलबस्तु
२	गैंडहवा ताल	रुपन्देही
३	गजेडी ताल	रुपन्देही
४	बाह्रकुने दह	दाङ
५	जखेरा ताल	दाङ
६	सत्यवती ताल	पाल्पा
७	तारा ताल	बर्दिया
८	बढैया ताल	बर्दिया

२.५ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा संरक्षित क्षेत्रहरु

लुम्बिनी प्रदेश संरक्षित क्षेत्रहरुले पनि धनी प्रदेशमा पर्दछ । बाघ र हात्तीको लागी प्रसिद्ध बर्दिया र बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज, संरक्षित वन्यजन्तु कृष्णसारको लागी छुट्याईएको कृष्णसार संरक्षित क्षेत्र तथा एक मात्र शिकार आरक्ष ढोरपाटन शिकार आरक्षको केही भाग पनि यसै प्रदेशमा पर्दछ ।

तालिका न. १४ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा संरक्षित क्षेत्रको विवरण

सि. नं.	संरक्षित क्षेत्रको नाम	जिल्ला	क्षेत्रफल(वर्ग कि.मि.)	विशेषता/उद्देश्य
१	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	बर्दिया	९६८	पाटेबाघ, एक सिंगे गैंडा, जंगली हात्ती आदि लगायत ५६ प्रजातिका स्तनधारी वन्यजन्तु र ४३८ प्रजातिका रैथाने र बसाई सरी आउने चराहरुको बासस्थान
२	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	बाँके	५५०	पाटेबाघ बासस्थान तथा जैविकमार्ग संरक्षण
३	कृष्णसार संरक्षित क्षेत्र	बर्दिया	१६.९५	दुर्लभ वन्यजन्तु कृष्णसारको संरक्षण
४	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	रुकुम, बाग्लुङ्ग र म्याग्दी	१३२५	३२ प्रजातिका स्तनधारी र १६४ प्रजातिका चराहरु तथा व्यवस्थित शिकारको व्यवस्था ।

२.६ जलाधार क्षेत्र

लुम्बिनी प्रदेशमा मध्य काली गण्डकी, तिनाउ सव वेसिन, दाना, वाणगंगा सव वेसिन, तल्लो कर्णाली, बबई, राप्ती सव वेसिन र सानी भेरी, मादी, भिम्रुक सव वेसिन गरी चार वटा सव वेसिन रहेका छन्। जस अन्तरगत पर्ने विभिन्न जलाधार तथा उपजलाधारहरुको विवरण तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका न. १५ जलाधार तथा उपजलाधारहरुको विवरण

सि.नं.	सव वेसिन	जलाधार/उप जलाधारको नाम	जिल्ला
१	मध्यकाली गण्डकी, तिनाउ सव वेसिन	वडीगाड खोला, रिडी खोला, छल्दी खोला, तिनाउ खोला, अरुण खोला, निस्दी खोला, काली गण्डकी नदी	गुल्मी,पाल्पा, अर्घाखाँची
२	दाना, वाणगंगा सव वेसिन	तुरिया नदी, भलुही नदी, तिनाउ नदी, रोहिणी नदी, कोठी नदी, दाना नदी, कन्चन नदी, वाणगंगा नदी, सुरही नदी	नवलपरासी, रुपन्दही, कपिलबस्तु
३	तल्लो कर्णाली, बबई, राप्ती सव वेसिन	राडसिङ खोला, राप्ती नदी, अर्जुन खोला, बबई खोला, बबइ नदी, भिभ्रुरी खोला, मन खोला, आरै खोला, गेरुवा नदी, कर्णाली नदी	दाङ, बाँके, बर्दिया, अर्घाखाँची
४	सानी भेरी, मादी, भिम्रुक सव वेसिन	लुङ्ग खोला, भिम्रुक खोला, मादी खोला, लुङ्ग्री खोला, सानी भेरी नदी, लुकुम खोला	प्युठान,रोल्पा, रुकुम

भाग ३

काठ, दाउरा, गैरकाष्ठ वन पैदावार, राजश्व, बिरूवा उत्पादन, वृक्षारोपण, वन्यजन्तु उद्दार, वन डढेलो, बेरूजु सम्बन्धी विवरण

तालिका न. १६ आ.व. २०७७/०७८ को काठ (क्यू.फि.), दाउरा (चट्ठा) उत्पादन विवरण

सि. नं	डि.व.का.	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन		सामुदायिक वन		निजी नम्वरी आवदी		कूल जम्मा	
		काठ	दाउरा	काठ	दाउरा	काठ	दाउरा	काठ	दाउरा
१	बर्दिया	१४८५	२	०	०	२२४०७८	१२८८	२२५५६४	१२९१
२	बाँके	५१८	०	०	०	८९३३८	८१८	८९८५६	८१८
३	दाङ घोराही	३०५३	०	०	०	७०२०५	३४४	७३२५८	३४४
४	कपिलबस्तु	०	०	३१४०१	३३	१२५८५६	७६	१५७२५७	१०९
५	गौतमबुद्ध	२०१८	०	३५४१	८	२७०४४७	२८४	२७६००५	२९३
६	रुपन्देही	७४०७४	०	४५०११	०	१३०२०७	०	२४९२९२	०
७	रोल्पा	०	०	०	११	३३६३३	३६	३३६३३	४७
८	प्यूठान	०	०	०	०	६०७७	५१	६०७७	५१
९	अर्घाखाँची	०	०	११००	१	२००७१५	५८	२०१८१५	५९
१०	गुल्मी	०	०	०	०	३११७५६	६२	३११७५६	६२
११	पाल्पा	०	०	४६०२१	०	८९९६७	०	१३५९८७	०
१२	दाङ देउखुरी	०	०	०	०	१३१८८	६२	१३१८८	६२
१३	नवलपरासी	०	०	११५३	२	९६०६९	९१	९७२२२	९३
१४	रुकुम पूर्व	०	०	४७६	१	४८३	०	९५९	१
जम्मा		८११४८	३	१२८७०२	५६	१६६२०१९	३१७१	१८७१८७०	३२३०

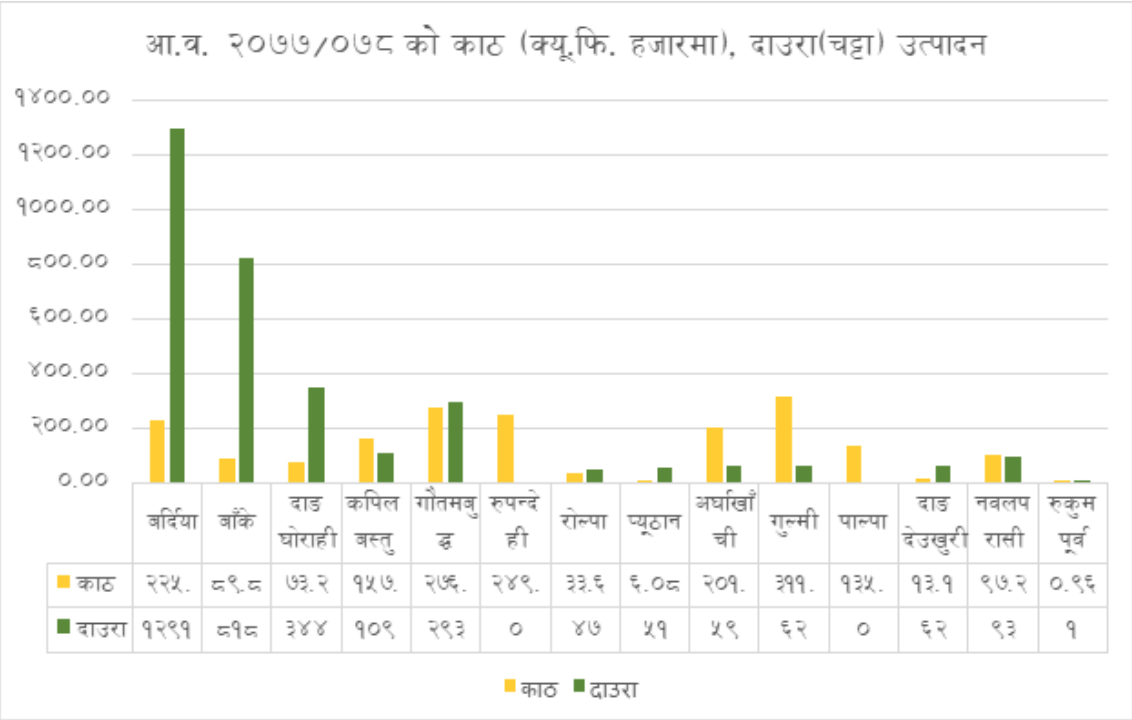

तालिका न. १७ डि.व.का. अनुसार आ.व. २०७७/०७८ को NTFP, खोटो, ढुङ्गा गिट्टी बालुवा उत्पादन विवरण (के.जी.)

सि. नं	डि.व.का.	जडिबुटी	खोटो	ढुङ्गा गिट्टि बालुवा (घ.फि)
१	बर्दिया	०	०	०
२	बाँके	०	०	०
३	दाङ घोराही	५०२९९०	३३१८९.५	२१४८८.८८
४	कपिवस्तु	०	०	०
५	गौतमबुद्ध	१०३०००	०	०
६	रुपन्देही	०	०	०
७	रोल्पा	२६४२६७	१२७४४०४	०
८	प्यूठान	९२४६२	२६२६२०	०
९	अर्घाखाँची	३८२१८	८१३७१.५	०
१०	गुल्मी	४६३५	०	०
११	पाल्पा	११०९५९५	८९५८९.९	०

सि. नं	डि.व.का.	जडिबुटी	खोटो	ढुङ्गा गिट्टि बालुवा (घ.फि)
१२	दाङ देउखुरी	०	०	०
१३	नवलपरासी	०	०	०
१४	रुकुम पूर्व	१३४११६	१०३४५	०
जम्मा		२२४९२८३	१७५१५२०	२१४८८.८८

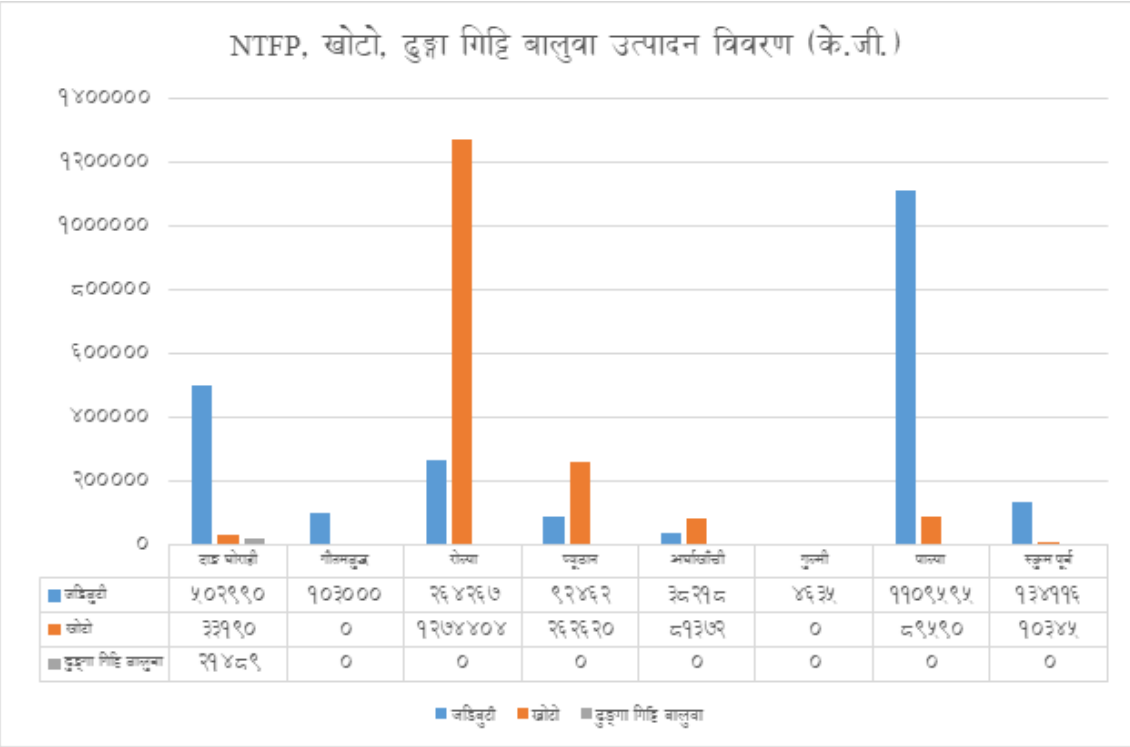

तालिका न. १८ वन व्यवस्थापन पद्धति अनुसार आ.व. २०७७/०७८ को जडिबुटी, खोटो, ढुङ्गा गिट्टी बालुवाको उत्पादन विवरण (के.जी.)

सि. नं	विवरण	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	सामुदायिक वन	निजी नम्वरी आवदी	कूल जम्मा
		उत्पादन परिमाण	उत्पादन परिमाण	उत्पादन परिमाण	उत्पादन परिमाण
१	जडिबुटी	४९०२१४	-	१,७५९,०६९.००	२,२४९,२८३.००
२	खोटो	०	१,७५१,५१९.९२	-	१,७५१,५१९.९२
३	ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	२१४८८.८८	-	-	२१,४८८.८८

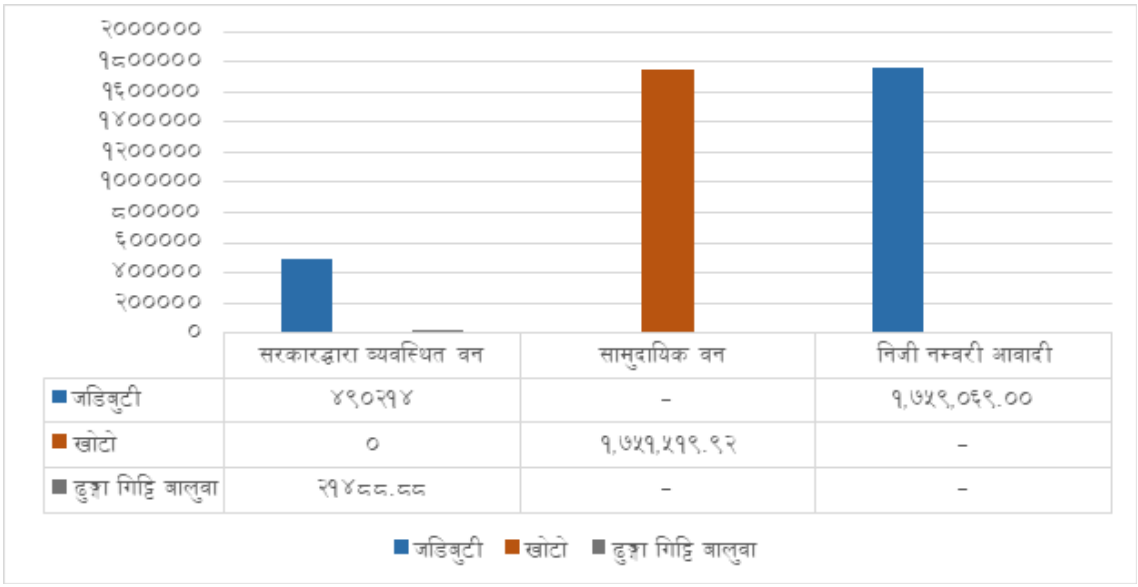

तालिका न. १९ डि.व.का. अनुसार आ.व. २०७७/०७८ को वन पैदावार विक्रि वितरणबाट प्राप्त आम्दानी, राजश्व, भ्याट सम्बन्धी विवरण (रु.)

सि. नं	कार्यालय	विवरण	जम्मा			कुल जम्मा
			विक्रि वितरणबाट प्राप्त आम्दानी	राजश्व	भ्याट्	
१	डि.व.का., बर्दिया	काठ	१८१७२४४७.०	१५८३२१२.२	७७४०८४९.४	२७४९६५०८.७
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	०.०	०.०	०.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	१८१७२४४७.०	१५८३२१२.२	७७४०८४९.४	२७४९६५०८.७
२	डि.व.का., बाँके	काठ	०.०	१५०७१६८७.०	२९०७१७२७.०	४४१४३४१४.०
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	०.०	०.०	०.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	०.०	१५०७१६८७.०	२९०७१७२७.०	४४१४३४१४.०

सि. नं	कार्यालय	विवरण	जम्मा			कुल जम्मा
			विक्रि वितरणबाट प्राप्त आम्दानी	राजश्व	भ्याट्	
३	डि.व.का., दाङ घोराही	काठ	११२९६६१५.०	२७९९२०३.०	३७३५५९६.९	१७८३१४१४.९
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	६५२२५०.०	०.०	६५२२५०.०
		खोटो	०.०	०.०	५१७८२.२	५१७८२.२
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	२८४४१०.६	१७२२०५.०	२२३८६.७	४७९००२.२
		जम्मा	११५८१०२५.६	३६२३६५८.०	३८०९७६५.७	१९०१४४४९.३
४	डि.व.का., कपिलवस्तु	काठ	११२२४६३२०.०	१२३४९४२०.०	२१५७२९८१.०	१४६१६८७२१.०
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	०.०	०.०	०.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	११२२४६३२०.०	१२३४९४२०.०	२१५७२९८१.०	१४६१६८७२१.०
५	डि.व.का., गौतमबुद्ध	काठ	२५७६४९३३.०	२८९०००.०	१०३६४१६९.०	३६४१८१०२.०
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	७७२५०.०	०.०	७७२५०.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	२५७६४९३३.०	३६६२५०.०	१०३६४१६९.०	३६४९५३५२.०
६	डि.व.का., रुपन्देही	काठ	३७०५३०१७.५	२१६७४९६९.०	७९९२५८३.०	६६७२०५६९.५
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	०.०	०.०	०.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	३७०५३०१७.५	२१६७४९६९.०	७९९२५८३.०	६६७२०५६९.५
७	डि.व.का., रोल्पा	काठ	१५७१३६५९.१	१६७३५४१.२	३०८६६३०.६	२०४७३८३०.९
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	२५२५६२९.०	०.०	२५२५६२९.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	१५७१३६५९.१	४१९९१७०.२	३०८६६३०.६	२२९९९४५९.९

सि. नं	कार्यालय	विवरण	जम्मा			कुल जम्मा
			विक्रि वितरणबाट प्राप्त आम्दानी	राजश्व	भ्याट्	
८	डि.व.का., प्युठान	काठ	०.०	०.०	४५११५४७.०	४५११५४७.०
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	६४६४०.०	५३००.०	६९९४०.०
		खोटो	०.०	०.०	४०९७९५.०	४०९७९५.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	०.०	६४६४०.०	४९२६६४२.०	४९९१२८२.०
९	डि.व.का., अर्घाखाँची	काठ	१२०३६३६५.५	०.०	७५२४२४६.०	१९५६०६११.५
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	०.०	३९९२.०	३९९२.०
		खोटो	९८४६५८.०	०.०	१२६९७०.०	१११११६२८.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	१३०२१०२३.५	०.०	७६५५२०८.०	२०६७६२३१.५
१०	डि.व.का., गुल्मी	काठ	०.०	०.०	१६४९७५४१.०	१६४९७५४१.०
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	०.०	९२२५.०	९२२५.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	०.०	०.०	१६५०६७६६.०	१६५०६७६६.०
११	डि.व.का., पाल्पा	काठ	२९९८७५२४.०	४२५२८९३.०	११७०४८९३.०	४५९४५३१०.०
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	०.०	०.०	०.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	२९९८७५२४.०	४२५२८९३.०	११७०४८९३.०	४५९४५३१०.०
१२	डि.व.का., दाङ देउखुरी	काठ	०.०	४५०९६०१.०	१०४५४९८.६	५५५५०९९.६
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	०.०	०.०	०.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		ढुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	०.०	४५०९६०१.०	१०४५४९८.६	५५५५०९९.६

सि. नं	कार्यालय	विवरण	जम्मा			कुल जम्मा
			विक्रि वितरणबाट प्राप्त आम्दानी	राजश्व	भ्याट्	
१३	डि.व.का., नवलपरासी	काठ	२९२३१७.०	३२८८९७३९.०	६७५८५१९.०	३९९४०५७५.०
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	०.०	०.०	०.०
		खोटो	०.०	०.०	०.०	०.०
		दुङ्गा गिट्टि बालुवा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जम्मा	२९२३१७.०	३२८८९७३९.०	६७५८५१९.०	३९९४०५७५.०
१४	डि.व.का., रुकुम पूर्व	काठ	०.०	०.०	५६९२.०	५६९२.०
		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
		जडिबुटी	०.०	१९६५९०५.०	६१७५.०	१९७२०८०.०
		खोटो	१२४१४०.०	०.०	०.०	१२४१४०.०
		दुङ्गा गिट्टि बालुवा				०.०
		खोटो	१२४१४०.०	१९६५९०५.०	११८६७.०	२१०१९१२.०
जम्मा		काठ	२६२५६३१९८.१	९७०९३२६५.५	१३१६१२४७३.६	४९१२६८९३७.१
जम्मा		दाउरा	०.०	०.०	०.०	०.०
जम्मा		जडिबुटी	०.०	५२८५६७४.०	२४६९२.०	५३१०३६६.०
जम्मा		खोटो	११०८७९८.०	०.०	५८८५४७.२	१६९७३४५.२
जम्मा		दुङ्गा गिट्टि बालुवा	२८४४१०.६	१७२२०५.०	२२३८६.७	४७९००२.२
कुल जम्मा			२६३९५६४०६.७	१०२५५११४४.५	१३२२४८०९९.४	४९८७५५६५०.५

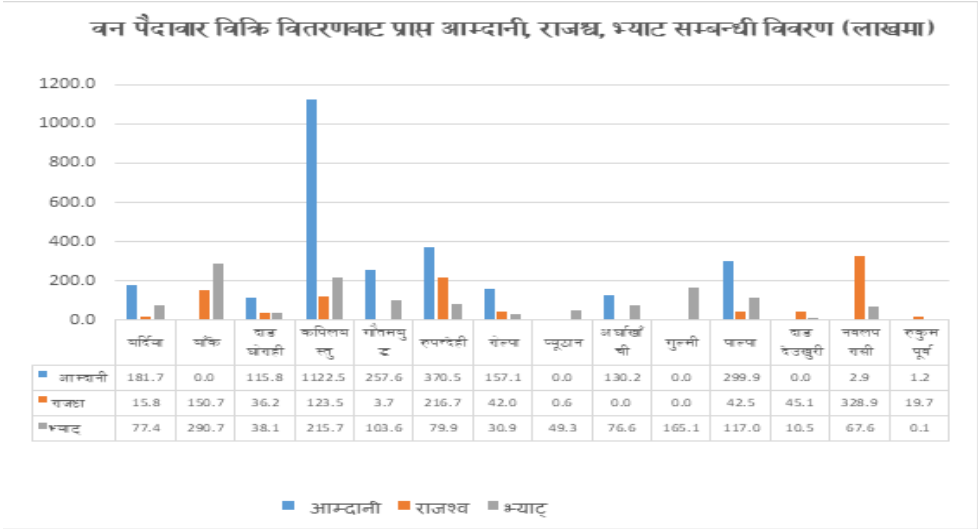

वन पैदावार बिक्रि वितरणबाट प्राप्त आम्दानी, राजश्व, भ्याट सम्बन्धी विवरण (% मा)

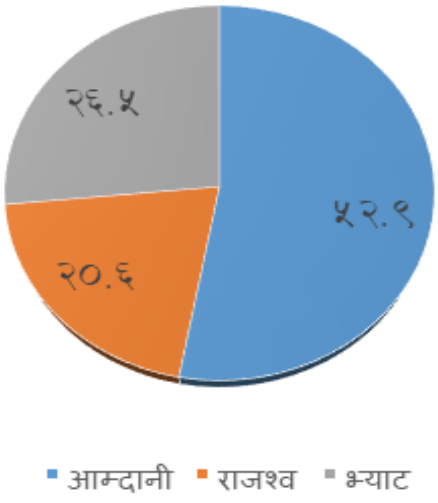

वन व्यवस्थापन पद्धती अनुसार वन पैदावार बिक्रि वितरणबाट प्राप्त आम्दानी, राजश्व, भ्याट सम्बन्धी विवरण (रू लाखमा)

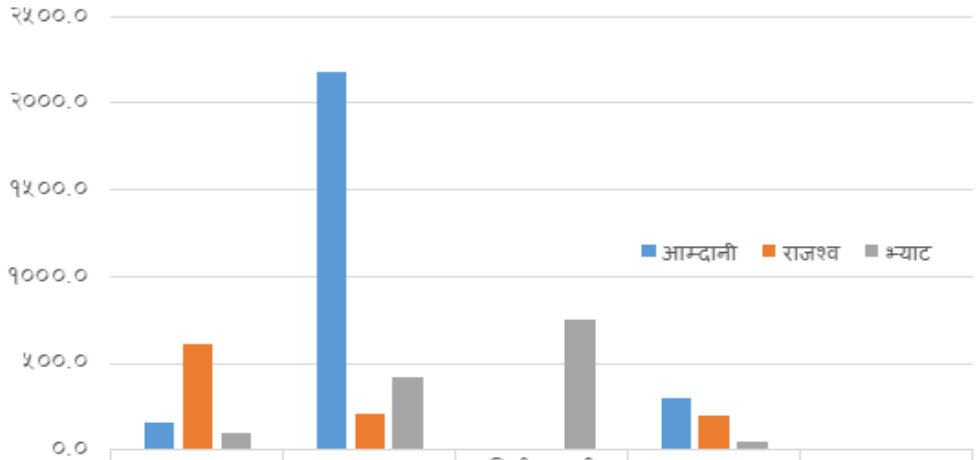

	सरकारद्धारा व्यवस्थित वन	सामुदायिक वन	निजी नम्बरी आवादी	साझेदारी वन	कबुलियती वन
आम्दानी	१५५.८	२१८४.९	०.०	२९८.९	०.०
राजश्व	६१५.६	२०६.३	०.०	२०३.२	०.४
भ्याट	१०१.५	४१९.५	७५५.७	४५.८	०.०

तालिका न. २० डि.व.का. अनुसार आ.व. २०७७/०७८ मा बिरुवा उत्पादन विवरण

सि.नं.	डि.व.का.	एक वर्षे बिरूवा उत्पादन	बहुवर्षे बिरूवा उत्पादन	जम्मा
१	बाँके	५०८११२	९१७४४	५९९८५६
२	नवलपरासी	४३५३७३	१११०१०	५४६३८३
३	दाङ घोराही	२४७३५७	२३७२९९	४८४६५६
४	बर्दिया	३१५३८८	९६८८३	४१२२७१
५	रुपन्देही	२६४७८९	१००५१३	३६५३०२
६	कपिलबस्तु	२५०२११	१०८०६९	३५८२८०
७	पाल्पा	१७४८५९	१७०७२७	३४५५८६
८	गौतमबुद्ध	२३३३७९	९१६८९	३२५०६८
९	गुल्मी	१३५७१२	१४०८५८	२७६५७०
१०	अर्घाखाँची	१०३७२१	१६२३६०	२६६०८१
११	प्यूठान	१४१८४३	९९६१४	२४१४५७
१२	रोल्पा	१४६०००	९२०००	२३८०००
१३	दाङ देउखुरी	१२२८२२	६७००५	१८९८२७
१४	रूकुम पुर्व	२६०००	१४००००	१६६०००
	जम्मा	३१०५५६६	१७०९७७१	४८१५३३७

तालिका न. २१ प्रजाति अनुसार आ.व. २०७७/०७८ मा बिरुवा उत्पादन विवरण

सि.नं.	प्रजाती	एकवर्षे बिरुवा संख्या	सि.नं.	प्रजाती	बहुवर्षे बिरुवा संख्या
१	सागवन	८०९६२९	१	टिक	२५३७९८
२	मसला	६३५५७३	२	टिमुर	१५१६३३
३	बकाइनो	२१५०५६	३	तेजपात	१५०९०४
४	तेजपात	१८८३०२	४	धुपी	९०८९३
५	खयर	१६०६९१	५	मसला	७६२७८
६	सिसौं	१२७१६४	६	कल्की	६३८६४
७	टिमुर	९९७४२	७	खोटे सल्ला	५८१६३

सि.नं.	प्रजाती	एकवर्षे बिरुवा संख्या	सि.नं.	प्रजाती	बहुवर्षे बिरुवा संख्या
८	अमला	६८१५८	८	चिउरी	५०६७१
९	बाँस	५७८३१	९	सिसौ	४५४४०
१०	सिरिष	५३०८८	१०	अमला	४४९०१
११	इपिल	३६०८५	११	चाँप	४२०४५
१२	सितलचिनी	३४६३२	१२	टाँकी	४१७७३
१३	किम्बु	३४५८४	१३	छतिवन	४१४४०
१४	अर्जुन	३२९४४	१४	खयर	३५९४०
१५	अन्य	३२५३६	१५	कागती	३५६८६
१६	खोटे सल्ला	३११५०	१६	अर्जुन	३५३६८
१७	कल्की	३०२३८	१७	लप्सी	३०४६९
१८	श्रीखण्ड	२९५००	१८	बाँस	२६४२४
१९	टाँकी	२८७०९	१९	पाटेसल्ला	२३१९८
२०	हर्रो	२७१६३	२०	किम्बु	२२२५०
२१	लहरे पिपल	२६५१९	२१	कपुर	२२१८३
२२	कागती	२३४८२	२२	पारिजात	२२१५१
२३	चिउरी	२३०६६	२३	गुल्मोहर	२१३०७
२४	लप्सी	१८६८२	२४	मलेसियन साल	२०४९०
२५	कोइरालो	१७४४१	२५	सिमल	१९८६०
२६	धुपी सल्लो	१५२४४	२६	टुनी	१९५१५
२७	पैयुँ	१४६०५	२७	जामुन	१८८०५
२८	पाटे सल्ला	१३७५९	२८	सितलचिनी	१८०२७
२९	जामुन	१३४२२	२९	पैयुँ	१५४०४
३०	बर्रो	१३३८५	३०	ओखर	१५१५०
३१	अम्बा	११७३८	३१	वडहर	१४६९०
३२	कपुर	१०२९८	३२	राई खन्यु	११२८७
३३	बेल	१००८०	३३	वकाईनो	११२५७

सि.नं.	प्रजाती	एकवर्षे बिरुवा संख्या	सि.नं.	प्रजाती	बहुवर्षे बिरुवा संख्या
३४	छतिवन	१००२६	३४	मयुरपंखी धुपी	९९४५
३५	कुरिलो	९४८८	३५	निम	९७९४
३६	पदमचाल	९०००	३६	सतिसाल	९३२३
३७	साल	८२०९	३७	श्रीखण्ड	९०७९
३८	धुपी	७८७३	३८	अम्बा	८५५५
३९	कदम	७७६२	३९	विरेन्द्र फुल	८२२५
४०	बडहर	७७५६	४०	कुरिलो	७३६०
४१	सिमल	७६०४	४१	बेल	६३२०
४२	गुलमोहर	७४४४	४२	बैश	६२६६
४३	चांप	७२००	४३	राजबृक्ष	६२२५
४४	राईखन्यु	७०९८	४४	असना	६१५६
४५	क्यासियासामिया	७०९३	४५	हर्रो	५३५२
४६	रिठा	७०५३	४६	बकाइनो	४८२२
४७	बैंस	६८२८	४७	रिठा	४६३४
४८	बाँसपाते	६३१८	४८	मेन्डुला	४३३६
४९	भटमासे	६२८३	४९	इपिल	४०२९
५०	निम	६१८५	५०	काभ्रो	३०७५
५१	गुर्जो	६१०२	५१	जकाराण्डा	२७००
५२	मालागिरी	५१४४	५२	सिरिस	२६८४
५३	राजबृक्ष	४९७४	५३	क्यासिया	२६१२
५४	शिरिष	४९३८	५४	मालागिरी	२५००
५५	सुगन्धकोकिला	४६८८	५५	साज	२४००
५६	अनार	३८४०	५६	बर्रो	२३४१
५७	सुन्तला	३८०४	५७	अशोक	२३३५
५८	बबुर	३५००	५८	कदम	२२७०
५९	मलेसियन साल	३२३२	५९	कटहर	१९५०

सि.नं.	प्रजाती	एकवर्षे बिरुवा संख्या	सि.नं.	प्रजाती	बहुवर्षे बिरुवा संख्या
६०	पारिजात	३०३८	६०	रेन्ट्री	१७८८
६१	मोरिङ्गा	२३३६	६१	मौवा	१७१०
६२	मौवा	२०९०	६२	निमारो	१५८८
६३	वर पिपल	२०००	६३	बिजयसाल	१५४७
६४	महागनी	१८००	६४	कफी	१५००
६५	महुवा	१७६०	६५	लालुपाते	१२२९
६६	गुलाब	८०७	६६	पाउलोनिया	१२२५
६७	टुनी	७५६	६७	समी	१२१५
६८	खरी	७३४	६८	घण्टीफुल	१०८०
६९	कटहर	७००	६९	मोलासिस	१०००
७०	भिमाल	६३५	७०	एकाफाईला	९९०
७१	अस्ट्रेलियन बबुल	६००	७१	बडहर	८३०
७२	सादन	५७६	७२	देवदार	८००
७३	निमारो	५६१	७३	अस्ट्रेलियन बबुल	७१३
७४	बयर	५४०	७४	लाँकुरी	६००
७५	सतिसाल	५२८	७५	साल	५१०
७६	रक्तचन्दन	३६८	७६	दल्लु	५००
७७	विजयसाल	३६०	७७	चकरसिया	४४१
७८	विरेन्द्र फुल	३४२	७८	भटमासे	४००
७९	गिठ्ठी	२८८	७९	इमली	३४०
८०	भोगटे	१९२	८०	बेत	३२५
८१	रोजमेरी	१५३	८१	ग्लाउका	३००
८२	रानी गुल्मोहर	१२८	८२	भिमल	३००
८३	दार	१२६	८३	चन्दन	२९३
८४	सर्पगन्धा	१२६	८४	रक्तचन्दन	२६५
८५	चन्दन	५०	८५	विजयसाल	२०१

सि.नं.	प्रजाती	एकवर्षे बिरुवा संख्या	सि.नं.	प्रजाती	बहुवर्षे बिरुवा संख्या
८६	सलिफा	३४	८६	अन्य	१५२९
जम्मा		३१३५५६६	जम्मा		१७०९७७१

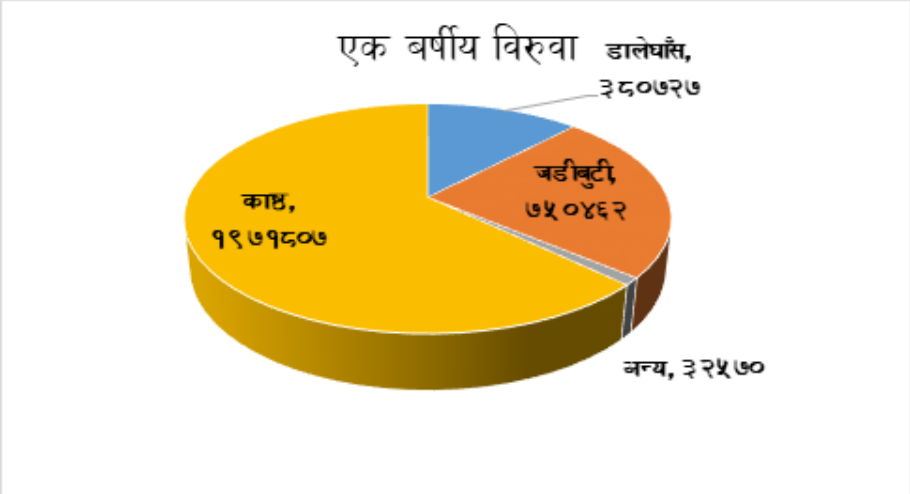

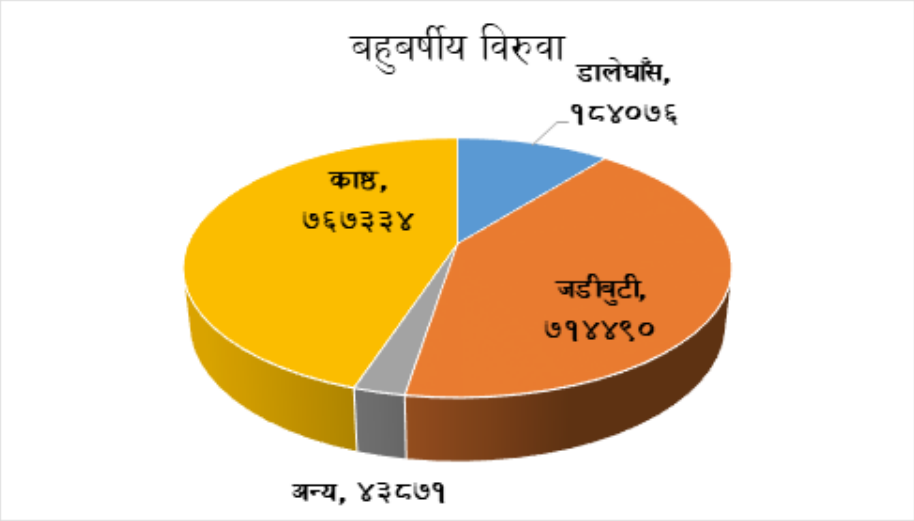

तालिका न. २२ आ.व. २०७७/०७८ को वृक्षारोपण विवरण

सि. नं	कार्यालय	क्षेत्रफल (हे.)
१	बर्दिया	२१.३४
२	बाँके	८२.६
३	दाङ घोराही	१९०.३९
४	कपिलबस्तु	४५.५
५	गौतमबुद्ध	३९.६४
६	रुपन्देही	३९.३१
७	रोल्पा	१८१.३३
८	प्यूठान	४१.६
९	अर्घाखाँची	१३०.५९
१०	गुल्मी	२०
११	पाल्पा	१११.११
१२	दाङ देउखुरी	४६.४
१३	नवलपरासी	६१.७३
१४	रुकुम पूर्व	२०
जम्मा		१०३१.५४

तालिका न. २३ आ.व. २०७७/०७८ को वन्यजन्तु उद्दार र मृत्यू विवरण

सि. नं	कार्यालय	वन्यजन्तु उद्दार	वन्यजन्तु मृत्यु	मानवीय मृत्यु	
१	डि.व.का., बर्दिया	३७	९		
२	डि.व.का., बाँके	३४	६	बाघ, चितुवा	२
३	डि.व.का., दाङ देउखुरी	३६	२	चितुवा	१
४	डि.व.का., दाङ घोराही	३०	१		
५	डि.व.का., कपिलबस्तु	१३	७		
६	डि.व.का., गौतमबुद्ध	६	१०		
७	डि.व.का., रुपन्देही	१२	१		
८	डि.व.का., नवलपरासी	३४	६७	vulture	

सि. नं	कार्यालय	वन्यजन्तु उद्दार	वन्यजन्तु मृत्यु	मानवीय मृत्यु	
९	डि.व.का., रुकुम पूर्व	४	१		
१०	डि.व.का., रोल्पा	०	१		
११	डि.व.का., प्यूठान	१०	५		
१२	डि.व.का., अर्घाखाँची	७	९	चितुवा	३
१३	डि.व.का., गुल्मी	३	२	चितुवा	१
१४	डि.व.का., पाल्पा	३	४	चितुवा	२
जम्मा		२२९	१२५		९

तालिका न. २४ आ.व. २०७७/०७८ को वन डढेलो सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	डिभिजन वन कार्यालय	संख्या/स्थान	प्रभावित वन क्षेत्र (हे.)	वन डढेलोबाट क्षती					
				मानविय		अन्य			
				मृत्यु	घाइते	घर	गोठ	भैसी	बाख्रा
१	कपिलबस्तु	४१	९२७.३	०					
२	गौतमबुद्ध	१०	८५०.७	०					
३	देउखुरी	३९	३१४७.५	०		३७	१९		१६
४	रोल्पा	२८	७५२.९	०					
५	रूपन्देही	५५	३६२०	०					
६	दाङ	४९	४२९	०					
७	बाँके	२९	१९९.५	०					
८	बर्दिया	७२	९५३.७५	०					
९	अर्घखाँची	१३५	३५०९.३२	०		३	४	३	११
१०	नवलपरासी	३२	७०	०					
११	गुल्मी	७७	१९७०	१	२				
१२	प्यूठान	७६	४४८५	०	१				
१३	रूकुम पूर्व	११	५७०	०					
१४	पाल्पा	७१	१५६८	१					
	जम्मा	७२५	२३०५३	२	३	४०	२३	३	२७

तालिका न. २५ बेरुजु सम्बन्धी विवरण

बेरुजु विवरण										
सि. नं.	कार्यालय	आ.व. २०७६/७७ को अन्तमा कायम रहेको बेरुजु		आ.व. २०७७/७८ वार्षिकमा थपिएको बेरुजु		आ.व. २०७७/७८ को वार्षिकमा फर्स्यौट भएको बेरुजु		आ.व. २०७७/७८ को वार्षिकको अन्तमा फर्स्यौट हुन बाँकी बेरुजु		आ.व. २०७७/७८ को वार्षिकको अन्तमा फर्स्यौट हुन बाँकी बेरुजु जम्मा
		नियमित गर्नु पर्ने रु.	असुल उपर गर्नु पर्ने रु.	नियमित गर्नु पर्ने रु.	असुल उपर गर्नु पर्ने रु.	नियमित गरे को रु.	असुल उपर गरेको रु.	नियमित गर्नु पर्ने रु.	असुल उपर गर्नु पर्ने रु.	
१	डि.व.का., बर्दिया	१७९९५०७१.९८	६३४७२६०.९	१७९९५०७२	६३४७२६०.९२	०	०	१७९९५०७२	६३४७२६०.९२	२४३४२३३२.९
२	डि.व.का., बाँके	२५२३१२	३३१४५६०					२५२३१२	३३१४५६०	३५६६८७२
३	डि.व.का., दाङ देउखुरी	०	१९४५२.८२	६४१४३५६	१११३१२८	०	४५२५१	६४१४३५६	१११३१२८	७५२७४८४
४	डि.व.का., दाङ घोराही	३६७४३६६	०	४२५६५९९	१०३६३	३६७४३६६	०	४२५६५९९	१०३६३	४२६६९६२
५	डि.व.का., कपिलबस्तु	१२,४५,२४३	७,९८,८७०.९९	३०,४१,५४७.१७	३४,९७,९८५.९१	३०.४१,५४७.१७	३४,९७,९८५.९१	१२४५२४३	७९८८७०.९९	२०४४११३.९९
६	डि.व.का., गौतमबुद्ध	१५८४८२९	८१०५	०	४५६९२	०	०	८१०५	१६३०५२१	१६३८६२६
७	डि.व.का., रुपन्देही	३७४७८५	१६९७८५६४			१०००	११६५७३१२.७	३६४७८५	५३२१२५१.१५	५६८६०३६.१५
८	डि.व.का., नवलपरासी	३९९७५	०	०	०	०	०	०	०	०
९	डि.व.का., रुकुम पूर्व	६६६१७८८.८७	१९१५८५७.६	७७९००००	०	०	०	१४४५१७८८	१९१५८५७.६३	१६३६७६४५.६३
१०	डि.व.का., रोल्पा					१७५०००	०	२८४७४९.५३		२८४७४९.५३
११	डि.व.का., प्यूठान	५५०२७५	०	०	०	३७२३०१	०	१७७९७४	०	१७७९७४
१२	डि.व.का., अर्घाखाँची	२३१३१६८.०५	५४२१४.३	१९१२३५५	१८८३९६.५	०	०	४२२५५२२.९	२४२६१०.८	४४६८१३३.७
१३	डि.व.का., गुल्मी	११५७९०९६.८	२५२७७८८	०	०	०	०	११५७९०९६.८	२५२७७८८	१४१०६८८४.८
१४	डि.व.का., पाल्पा	९५९००	१९१६००			७१०००	१२०६००	९८९००	०	९८९००
१५	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, पाल्पा	०	२४,६५०.००	०	२४,६५०.००	०	२४,६५०.००	०	०	०
१६	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, दाङ	७०६०००	१२४४०००					७०६०००	१२४४०००	१९५०००
	जम्मा	४५८२७५६७.७	३२६२६०५३	३८३६८३८२	७७२९४९०.४२	४२९३६६७	११८४७८१३.७	६२०६०५०३	२४४६६२११	८६५२६७१४.७

भाग ४

वन निर्देशनालय र मातहतका निकायहरुबाट संचालित कार्यक्रमहरुको प्रगति विवरण

तालिका न. २६ वन निर्देशनालयको आ.व. २०७७/२०७८ वार्षिक प्रगति विवरण

वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (३०७०००१२)									
क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	वार्षिक लक्ष्य				वार्षिक प्रगती (बजेट रु. लाखमा)			
		ईकाई	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित(%)	बजेट खर्च	कै.
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु									
११.४.१७.१६८	विभिन्न दिवस समारोह प्रचार प्रसार वार्षिक प्रगती पुस्तिका प्रकाशन आदि	सेट	१	२०.००	५	१	२०.०	४.९९	
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा			१	२०.००	५		२०.०	४.९९	
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु									
२.८.१.४	वन वातावरण जलाधार जडीबुटी तथा गैरकाष्ठ वनपैदावार सम्वन्धी संचालित क्रियाकलापहरुको अनुगमन प्रतिवेदन प्रकाशन	क्षेत्र/जिल्ला	१	८०.००	२०	१	७९.८४	१९.९५९५९	
ख) चालु खर्चको जम्मा			१	८०.००	२०		७९.८४	१९.९५९५९	
कूल जम्मा खर्च			२	१००	२५		९९.८१	२४.९५३२३	
								वित्तिय प्रगति (%)	९९.८१

शरांस									
ब.उ.शि.नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट रकम रू. लाखमा			कूल खर्च रकम रू. लाखमा			खर्च % (वार्षिक तुलनामा)	कै.
		चालु	पुजीगत	जम्मा	चालु	पुजीगत	जम्मा		
३०७०००१२	वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२०	५	२५	१९.९५९५९	४.९९	२४.९५३२	९९.८१	
	कार्यक्रम तर्फको जम्मा	२०	५	२५	१९.९५९५९	४.९९	२४.९५३२	९९.८१	
३०७०२०११	वन निर्देशनालय (प्रशासनिक वजेट)	१९७.३७	६.३	२०३.६७	१२२.०४९६७	५.९५८४५	१२८.००८१२२	६२.८५	
	प्रशासनिक तर्फको जम्मा	१९७.३७	६.३	२०३.६७	१२२.०४९७	५.९५८४५	१२८.००८१२२	६२.८५	
	कूल जम्मा	२१७.३७	११.३	२२८.६७	१४२.००९३	१०.९५२०९	१५२.९६१३५	६६.८९	

तालिका न. २७ ब.उ.शि.नं. अनुसार कार्यक्रम खर्च विवरण

ब.उ.शि.नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट रकम रू. लाखमा			वार्षिक खर्च रकम रू. लाखमा			खर्च %
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	
३०७०००१२	वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	१७२.९	४२१२.३	४३८५.२	१६९.३१	३९६२.५४	४१३१.८५	९४.२२
३०७०००१३	संस्कृति तथा पर्यटन विकास र प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५५.६८	७०८५.४	७१४१.०८	५०.७	६१४६.६४	६१९७.३४	८६.७८
३०७०००१४	जडिवुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार विकास कार्यक्रम		३५९.३५	३५९.३५		३११.६	३११.६	८६.७१
३०७०००१५	भु तथा जलाधार व्यवस्थापन	१५	२१९६.५५	२२११.५५	१२.६१	२१५३.२७	२१६५.८८	९७.९३
३०७००१२०	संघ शसर्त अनुदान	१३१८.२	१४७८.५	२७९६.६६	११८७.७	१२३२.०९	२४१९.७६	८६.५२
कार्यक्रम तर्फको जम्मा		१५६१.७	१५३३२	१६८९३.८	१४२०.३	१३८०६.१	१५२२६.४	९०.१३

तालिका न. २८ ब.उ.शि.नं. ३०७०००१२ वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्फको १४ डि.व.का. र वन निर्देशनालयको खर्च विवरण

सि. नं.	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	वार्षिक बजेट रकम रू. लाखमा			खर्च रकम रू. लाखमा			खर्च प्रतिशत
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	
१	कपिलबस्तु	०	६०७	६०७	०	६०२.५१	६०२.५१	९९.२६
२	वन निर्देशनालय	२०	५	२५	१९.८	४.९९	२४.७५	९९.००
३	गुल्मी	०	१७७.५	१७७.५	०	१७५.७२	१७५.७२	९९.००
४	पाल्पा	१५	१९४.५	२०९.५	१४.९	१९१.५१	२०६.३९	९८.५२
५	रोल्पा	१३	१८०.५	१९३.५	१३	१७७.६	१९०.५९	९८.५०
६	दाङ	०	३२२.५	३२२.५	०	३१७.३९	३१७.३९	९८.४२
७	रुकुम पूर्व	०	१४२.५	१४२.५	०	१३९.७२	१३९.७२	९८.०५
८	अर्घाखाँची	०	२१०	२१०	०	२०५.०८	२०५.०८	९७.६६
९	नवलपरासी (व.सु.प.)	०	३४०	३४०	०	३२७.२९	३२७.२९	९६.२६

१०	रुपन्देही	०	३३७	३३७	०	३१६.२६	३१६.२६	९३.८५
११	गौतमबुद्ध	०	४५९.१	४५९.१	०	४१६.०५	४१६.०५	९०.६२
१२	प्युठान	१५	१८०.५	१९५.५	१५	१५९.९६	१७४.९६	८९.४९
१३	बर्दिया	०	२५६.५	२५६.५	०	२२६.४६	२२६.४६	८८.२९
१४	देउखुरी	०	२१३.७	२१३.७	०	१८५.३	१८५.३	८६.७३
१५	बाँके	०	३९४.५	३९४.५	०	३३२.२९	३३२.२९	८४.२३
जम्मा		६३	४०२१	४०८४	६२.६	३७७८.१	३८४१	९४.०५

तालिका न. २९ ब.उ.शि.नं. ३०७०००१३ संस्कृति तथा पर्यटन विकास र प्रवर्द्धन कार्यक्रम तर्फको डि.व.का. र भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयको खर्च विवरण

सि. नं.	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	वार्षिक बजेट रकम रू. लाखमा			खर्च रकम रू. लाखमा			खर्च
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	प्रतिशत
१	अर्घाखाँची	०.००	१५२.००	१५२.००	०.००	१५१.९०	१५१.९०	९९.९३
२	गुल्मी	०.००	६०.००	६०.००	०.००	५९.९६	५९.९६	९९.९३
३	कपिलबस्तु	०.००	१०५.५०	१०५.५०	०.००	१०१.४८	१०१.४८	९६.१९
४	दाङ	०.००	७४३.३०	७४३.३०	०.००	७१३.६६	७१३.६६	९६.०१
५	पाल्पा	०.००	६६४.००	६६४.००	०.००	६३४.०१	६३४.०१	९५.४८
६	रुपन्देही	०.००	१८५.००	१८५.००	०.००	१६८.४०	१६८.४०	९१.०३
७	रोल्पा	०.००	२२५.००	२२५.००	०.००	१९५.५४	१९५.५४	८६.९१
८	प्युठान	१०.००	३६०.००	३७०.००	९.९८	२९४.९२	३०४.९०	८२.४१
९	भु तथा जलाधार पाल्पा	०.००	११४७.००	११४७.००	०.००	६८७.९२	६८७.९२	५९.९८
१०	बाँके	०.००	२००.००	२००.००	०.००	११५.३५	११५.३५	५७.६८
११	बर्दिया	०.००	३०.००	३०.००	०.००	१७.१५	१७.१५	५७.१७
जम्मा		१०.००	३८७१.८०	३८८१.८०	९.९८	३१४०.२९	३१५०.२७	८१.१५

तालिका न. ३० ब.उ.शि.नं. ३०७०००१४ जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार विकास कार्यक्रम तर्फको १४ डि.व.का. को खर्च विवरण

सि. नं.	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	वार्षिक बजेट रकम रू. लाखमा			खर्च रकम रू. लाखमा			खर्च
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	प्रतिशत
१	कपिलबस्तु	०.००	१५.००	१५.००	०.००	१५.००	१५.००	१००.००
२	देउखुरी	०.००	५.००	५.००	०.००	५.००	५.००	१००.००
३	बाँके	०.००	३०.००	३०.००	०.००	२९.९१	२९.९१	९९.७०
४	बर्दिया	०.००	३०.००	३०.००	०.००	२९.७२	२९.७२	९९.०७
५	अर्घाखाँची	०.००	२५.००	२५.००	०.००	२४.७५	२४.७५	९९.००
६	पाल्पा	०.००	३०.००	३०.००	०.००	२९.५२	२९.५२	९८.४०
७	दाङ	०.००	३०.००	३०.००	०.००	२९.०९	२९.०९	९६.९७
८	रोल्पा	०.००	३०.००	३०.००	०.००	२८.४३	२८.४३	९४.७७
९	गुल्मी	०.००	२०.००	२०.००	०.००	१७.०९	१७.०९	८५.४५
१०	रुपन्देही	०.००	१५.००	१५.००	०.००	१२.७०	१२.७०	८४.६७
११	रुकुम पूर्व	०.००	३०.००	३०.००	०.००	२४.५१	२४.५१	८१.७०
१२	प्युठान	०.००	३०.००	३०.००	०.००	२३.९२	२३.९२	७९.७३
१३	नवलपरासी (व.सु.प.)	०.००	४०.००	४०.००	०.००	२३.२१	२३.२१	५८.०३
१४	गौतमबुद्ध	०.००	१५.००	१५.००	०.००	४.८३	४.८३	३२.२०
जम्मा		०.००	३४५.००	३४५.००	०.००	२९७.६८	२९७.६८	८६.२८

तालिका न. ३१ ब.उ.शि.नं. ३०७०००१५ भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्फको भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयको खर्च विवरण

सि. नं.	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	वार्षिक बजेट रकम रू. लाखमा			खर्च रकम रू. लाखमा			खर्च प्रतिशत
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	
१	भु तथा जलाधार व्यबस्थापन कार्यालय पाल्पा	७.५०	१०९४.५०	११०२.००	७.४४	१०६०.६८	१०६८.१२	९६.९३
२	भु तथा जलाधार व्यबस्थापन कार्यालय दाङ	७.५०	१०५२.००	१०५९.५०	५.१८	१०४३.९९	१०४९.१७	९९.०३
जम्मा		१५.००	२१४६.५०	२१६१.५०	१२.६२	२१०४.६७	२११७.२९	९७.९५

तालिका न. ३२ ब.उ.शि.नं. ३०७०००१२० उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय (संघ शसर्त अनुदान) तर्फको भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयको खर्च विवरण

सि. नं.	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	वार्षिक बजेट रकम रू. लाखमा			खर्च रकम रू. लाखमा			खर्च प्रतिशत
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	
१	भु तथा जलाधार व्यबस्थापन कार्यालय, दाङ	८.००	१६३.००	१७१.००	८.००	१६३.००	१७१.००	१००.००
२	रुपन्देही	१२८.४९	३५.२०	१६३.६९	१२४.९९	३५.१९	१६०.१८	९७.८६
३	भु तथा जलाधार व्यबस्थापन कार्यालय, पाल्पा	८.००	१३२.००	१४०.००	८.००	१२८.५२	१३६.५२	९७.५१
४	बाँके	१३३.८३	२७.२०	१६१.०३	१२७.८१	२७.१८	१५४.९९	९६.२५
५	दाङ	११०.३४	७४.२०	१८४.५४	१०४.६९	७२.०१	१७६.७०	९५.७५
६	गौतमबुद्ध	११८.६१	१८२.२०	३००.८१	११६.४२	१७०.०७	२८६.४९	९५.२४
७	गुल्मी	३८.६६	३७.२०	७५.८६	३४.६९	३६.९७	७१.६६	९४.४६
८	कपिलबस्तु	१३०.६६	३९.२०	१६९.८६	११८.५५	३८.९९	१५७.५४	९२.७५
९	अर्घाखाँची	६७.१७	४७.२५	११४.४२	६५.४१	४०.६२	१०६.०३	९२.६७
१०	रोल्पा	६७.०५	१०७.२५	१७४.३०	५१.५०	१००.०८	१५१.५८	८६.९७
११	बर्दिया	१३२.६७	१०१.२०	२३३.८७	१२४.४६	७८.७९	२०३.२५	८६.९१

१२	पाल्पा	६०.३०	३८.२०	९८.५०	५१.८१	३२.७०	८४.५१	८५.८०
१३	देउखुरी	१००.२१	११०.२५	२१०.४६	९४.२८	८४.५१	१७८.७९	८४.९५
१४	रुकुम पूर्व	३४.६५	४९.२०	८३.८५	१९.५५	४५.८४	६५.३९	७७.९८
१५	प्युठान	६०.३०	६९.२५	१२९.५५	३७.६८	५६.०८	९३.७६	७२.३७
१६	नवलपरासी (व.सु.प.)	९२.२२	२७.२०	११९.४२	७२.९०	११.१५	८४.०५	७०.३८
जम्मा		१२९१.१६	१२४०.००	२५३१.१६	११६०.७४	११२१.७०	२२८२.४४	९०.१७

तालिका न. ३३ कार्यालयगत (डि.व.का.) कार्यक्रम तर्फ खर्चको विवरण

सि. नं.	डि.व.का.	कार्यक्रम तर्फको कूल बजेट			कार्यक्रम तर्फको कूल खर्च			कार्यक्रम तर्फको कूल खर्च प्रतिशत		
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पुजिगत	जम्मा
१	कपिलबस्तु	१३०.६६	७६६.७०	८९७.३६	११८.५५	७५७.९८	८७६.५३	९०.७३	९८.८६	९७.६८
२	गुल्मी	३८.६६	२९४.७०	३३३.३६	३४.६९	२८९.७४	३२४.४३	८९.७३	९८.३२	९७.३२
३	अर्घाखाँची	६७.१७	४३४.२५	५०१.४२	६५.४१	४२२.३५	४८७.७६	९७.३८	९७.२६	९७.२८
४	दाङ	११०.३४	११७०.००	१२८०.३४	१०४.६९	११३२.१५	१२३६.८४	९४.८८	९६.७६	९६.६०
५	पाल्पा	७५.३०	९२६.७०	१००२.००	६६.६९	८८७.७४	९५४.४३	८८.५७	९५.८०	९५.२५
६	रुपन्देही	१२८.४९	५७२.२०	७००.६९	१२४.९९	५३२.५५	६५७.५४	९७.२८	९३.०७	९३.८४
७	गौतमबुद्ध	११८.६१	६५६.३०	७७४.९१	११६.४२	५९०.९५	७०७.३७	९८.१५	९०.०४	९१.२८
८	रोल्पा	८०.०५	५४२.७५	६२२.८०	६४.४९	५०१.६५	५६६.१४	८०.५६	९२.४३	९०.९०
९	रुकुम पूर्व	३४.६५	२२१.७०	२५६.३५	१९.५५	२१०.०७	२२९.६२	५६.४२	९४.७५	८९.५७
१०	नवलपरासी (व.सु.प.)	९२.२२	४०७.२०	४९९.४२	७२.९०	३६१.६५	४३४.५५	७९.०५	८८.८१	८७.०१
११	बर्दिया	१३२.६७	४१७.७०	५५०.३७	१२४.४६	३५२.१२	४७६.५८	९३.८१	८४.३०	८६.५९
१२	देउखुरी	१००.२१	३२८.९०	४२९.११	९४.२८	२७४.८१	३६९.०९	९४.०८	८३.५५	८६.०१
१३	प्युठान	८५.३०	६३९.७५	७२५.०५	६२.६६	५३४.८८	५९७.५४	७३.४६	८३.६१	८२.४१
१४	बाँके	१३३.८३	६५१.७०	७८५.५३	१२७.८१	५०४.७३	६३२.५४	९५.५०	७७.४५	८०.५२
जम्मा		१३२८.१६	८०३०.५५	९३५८.७१	११९७.५९	७३५३.३७	८५५०.९६	९०.१७	९१.५७	९१.३७

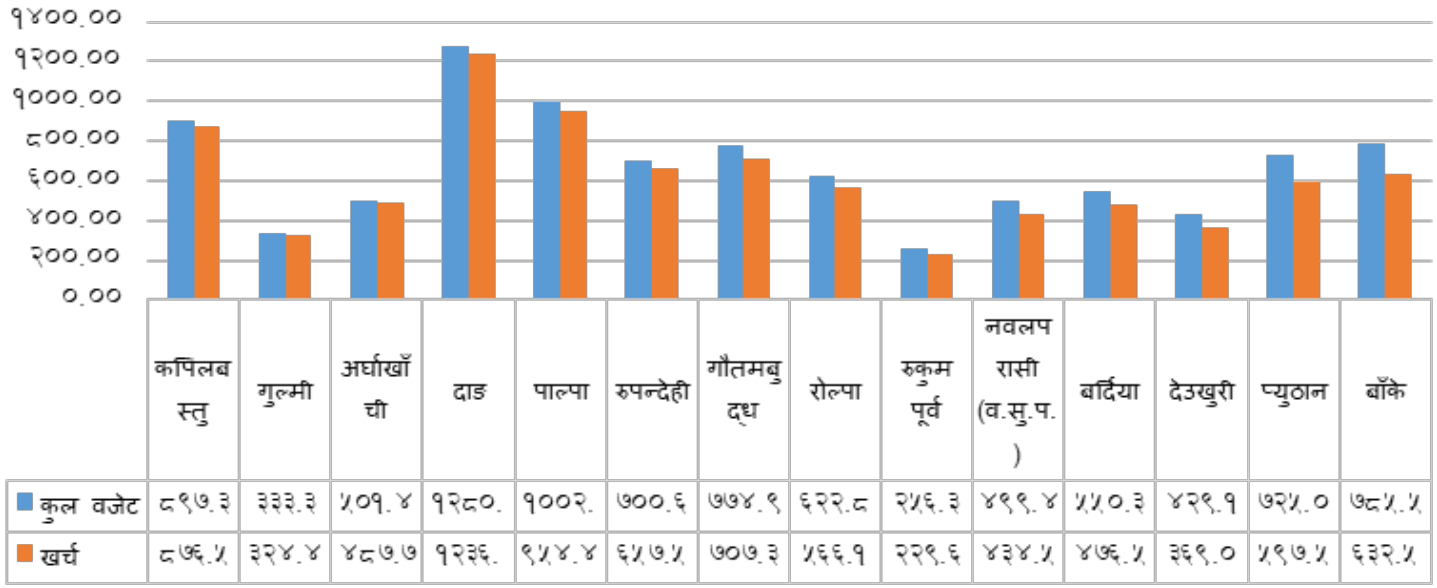

तालिका न. ३४ कार्यालयगत (वन निर्देशनालय र भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय) कार्यक्रम तर्फ खर्चको विवरण

सि. नं.	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	कार्यक्रम तर्फको कूल बजेट			कार्यक्रम तर्फको कूल खर्च			कार्यक्रम तर्फको कूल खर्च प्रतिशत		
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पुजिगत	जम्मा
१	भु तथा जलाधार व्यबस्थापन कार्यालय दाङ	१५.५०	१२१५.००	१२३०.५०	१३.१८	१२०६.९९	१२२०.१७	८५.०३	९९.३४	९९.१६
२	वन निर्देशनालय	२०.००	५.००	२५.००	१९.७६	४.९९	२४.७५	९८.८०	९९.८०	९९.००
३	भु तथा जलाधार व्यबस्थापन कार्यालय पाल्पा	१५.५०	२३७३.५०	२३८९.००	१५.४४	१८७७.१२	१८९२.५६	९९.६१	७९.०९	७९.२२
जम्मा		५१.००	३५९३.५०	३६४४.५०	४८.३८	३०८९.१०	३१३७.४८	९४.८६	८५.९६	८६.०९

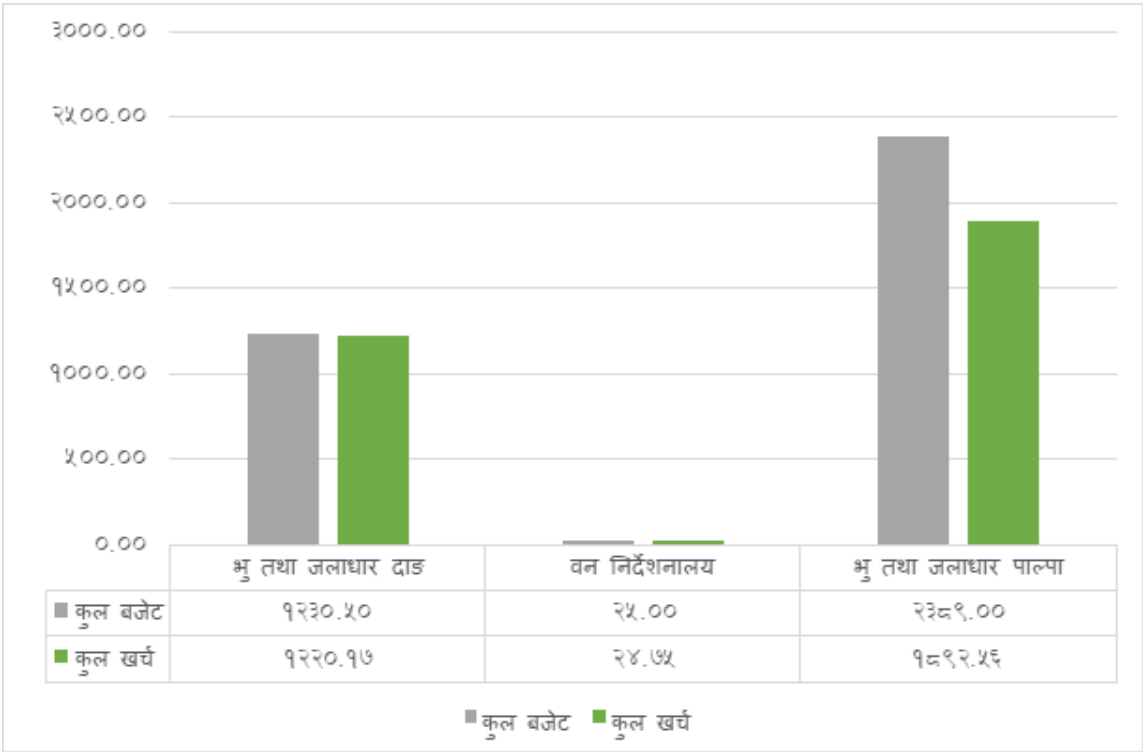

तालिका न. ३५ कार्यालयगत समग्र खर्च (डि.व.का. तर्फ) को विवरण

सि. नं.	कार्यान्वयन गर्ने निकाय(डि.व.का.)	वार्षिक बजेट (प्रशासनिक समेत)			वार्षिक खर्च(प्रशासनिक समेत)			वार्षिक खर्च प्रतिशत		
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा
१	अर्घाखाँची	३०७.१५	४५१.१५	७५८.३०	२९९.१९	४३९.२३	७३८.४२	९७.४१	९७.३६	९७.३८
२	कपिलबस्तु	५३०.६९	७८०.००	१३१०.६९	४९१.५४	७७१.१८	१२६२.७२	९२.६२	९८.८७	९६.३४
३	पाल्पा	३८८.८०	९३७.३०	१३२६.१०	३७८.८९	८९८.३४	१२७७.२३	९७.४५	९५.८४	९६.३१
४	गुल्मी	२५९.२७	३०९.६०	५६८.८७	२४२.४१	३०४.६४	५४७.०५	९३.५०	९८.४०	९६.१६
५	गौतमबुद्ध	४१३.३३	६६५.८०	१०७९.१३	३९४.४६	५९९.०१	९९३.४७	९५.४३	८९.९७	९२.०६

सि. नं.	कार्यान्वयन गर्ने निकाय(डि.व.का.)	वार्षिक बजेट (प्रशासनिक समेत)			वार्षिक खर्च(प्रशासनिक समेत)			वार्षिक खर्च प्रतिशत		
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा
६	रुपन्देही	५७९.७८	५८५.८०	११६५.५८	४९३.७१	५४५.४२	१०३९.१३	८५.१५	९३.११	८९.१५
७	दाङ	६५८.३८	११८७.९०	१८४६.२८	४७५.६१	११५०.०५	१६२५.६६	७२.२४	९६.८१	८८.०५
८	प्युठान	३३३.३९	९२७.२५	१२६०.६४	२८९.९२	८१८.९७	११०८.८९	८६.९६	८८.३२	८७.९६
९	बर्दिया	४९८.२९	४५३.३०	९५१.५९	४१५.४१	३८७.१०	८०२.५१	८३.३७	८५.४०	८४.३३
१०	बाँके	६११.७४	६७१.००	१२८२.७४	५४४.५५	५२४.०२	१०६८.५७	८९.०२	७८.१०	८३.३०
११	नवलपरासी(व.सु.प.)	४५५.३२	४१८.८०	८७४.१२	३५६.८३	३७१.१८	७२८.०१	७८.३७	८८.६३	८३.२८
१२	रोल्पा	४४८.३८	५५५.१५	१००३.५३	३२२.२८	५१३.५०	८३५.७८	७१.८८	९२.५०	८३.२८
१३	देउखुरी	६३०.२८	३५०.००	९८०.२८	४५३.३६	२९५.७५	७४९.११	७१.९३	८४.५०	७६.४२
१४	रुकुम पूर्व	२६७.०७	२२९.००	४९६.०७	१४४.४०	२१७.३६	३६१.७६	५४.०७	९४.९२	७२.९३
जम्मा		६३८१.९०	८५२२.१०	१४९०३.९०	५३०२.६०	७८३५.८०	१३१३८.३०	८३.१०	९१.९०	८८.१५

तालिका न. ३६ संस्कृति तथा पर्यटन विकास र प्रवर्द्धन कार्यक्रम (३०७०००१३) को क्रियाकलाप अनुसारको प्रगति विवरण

सिं नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च (रकम रू. हजार)	कार्यान्वयन गर्ने निकाय
१	पाणिनी तपोभूमि क्षेत्रको पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण (अन्य सार्वजनिक निर्माण)	१०००.००	१०००.००	डि.व.का. अर्घाखाँची
२	नरपानी/कालिमाटी पाणिनी तपोभुमि पदमार्ग (अन्य सार्वजनिक निर्माण)	३०००.००	२९९१.९०	
३	लोदाका चोडिला शिवालय मन्दिर मन्दिर निर्माण छत्रदेव ७ अर्घाखाँची (अन्य सार्वजनिक निर्माण)	५००.००	५००.००	
४	इश्वरी देवालयको पुनर्निर्माण, प्रतिक्षालय निर्माण,प्रतिक्षालय निर्माण, छत्रदेव १ अर्घाखाँची	५००.००	४९९.७४	
५	वैकुण्ठपुरी संग्रहालय व्यवस्थापन,सन्धिखर्क ४ अर्घाखाँची	५००.००	५००.००	
६	मदरसा अहले सुन्नत मस्जिद मर्मत सम्भार सन्धिखर्क ३ अर्घाखाँची	७००.००	७००.००	
	डि.व.का. अर्घाखाँचीको जम्मा	१५२००.००	१५१९०.००	
१	मानसरोवरको प्रतिकारात्मक स्थल सहित बोटानिकल गार्डेन निमार्ण	२०००.००	११५३५.४१	डि.व.का. बाँके
	डि.व.का. बाँके जम्मा	२०००.००	११५३५.४१	

सिं नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च (रकम रू. हजार)	कार्यान्वयन गर्ने निकाय
१	दाङ्गको घोरदौरामा सांस्कृतिक डबली निर्माण	१३५८१.००	११६७१.००	डि.व.का. दाङ, घोराही
२	मल्टिपरपोज बोटनिकल गार्डेन निर्माण घोराही	४५४९.००	४२६७.००	
३	बोटानिकल गार्डेन निर्माण तुलसीपुर	४०००.००	३९७३.००	
४	बाह्रकुने दहमा बहुउद्धेशीय पार्क निर्माण	१२५००.००	१२५००.००	
५	दंगीशरण थारु कल्चरल भिलेज तथा पार्कको स्वीकृत डिपि आर बमोजिमका पूर्वाधार निर्माण	१०००० .००	९९७७.००	
६	चमेरे गुफा तथा सुकेदह संरक्षण एवंम् सौन्दर्यीकरण, लसीपुर ४	४०००.००	३८१५.००	
७	थारु संग्रहालय निर्माण व्यवस्थापन चखौरा दाङ	७०००.००	६८५२.००	
८	भुइहारथान संरक्षण तुलसीपुर ७ खर्चवा दाङ	१०००.००	९६१.५०	
९	मगर गुम्बा संरक्षण तुलसीपुर ५ दाङ	२०००.००	१९९७.००	
१०	सत्य साई केन्द्र व्यवस्थापन	१०००.००	९८३.००	
११	दाङको सुकौरामा दंगीशरण पार्क व्यवस्थापन	३०००.००	२९४२.००	
१२	बंगलाचुली पार्क निर्माण, दाङ	२०००.००	१९१९.००	
१३	सती मन्दिर पैवांग दैगीशरण ४, दाङ	५००.००	५००.००	
१४	सुकी दह पर्यटन पूर्वाधार निर्माण घोराही १२	१०००.००	९८०.००	
१५	धागे झरना छहरा संरक्षण तथा सौन्दर्यीकरण, बबइ ४ दाङ	४००.००	४००.००	
१६	पाण्डवेश्वर महादेव मन्दिर, धारपानी दाङमा बिशाल तलाउ निर्माण, घोराही, दाङ	५०००.००	५०००.००	
१७	लखन थापा पार्क घोराही	२८००.००	२६३०.००	
	डि.व.का. दाङ, घोराही जम्मा	७४३३०.००	७१३६७.५०	
१	बम्घाकोट पर्यटकीय क्षेत्रमा डि.पि.आर.बमोजिम कार्य निर्माण, रुरु गा.पा.गुल्मी (अन्य सार्वजनिक निर्माण)	५०००.००	४९९६.१०	डि.व.का. गुल्मी
२	खडकमन्दिर स्तरोन्नति र संरक्षण, रेसुङ्गा ३, भाडगाँउ, गुल्मी	१०००.००	१०००.००	
	डि.व.का. गुल्मी जम्मा	६०००.००	५९९६.१०	

सिं नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च (रकम रू. हजार)	कार्यान्वयन गर्ने निकाय
१	जगदिशपुर तालमा वहुउद्धेशिय भवन र चरा अवलोकन टावर निर्माण	२२५०.००	१८९८.६८	डि.व.का. कपिलबस्तु
२	वगैंचा सहित कनकमुनी वुद्धको प्रतिमा निर्माण	४४५०.००	४४३३.३४	
३	वगैंचा सहित क्रकुच्छन्दवुद्धको प्रतिमा निर्माण	२३५०.००	२३१६.१४	
४	कैलाश आश्रमधाम पर्यटकीय क्षेत्र सौन्दर्यीकरण	१५००.००	१५००.००	
	डि.व.का. कपिलबस्तुको जम्मा	१०५५०.००	१०१४८.१६	
१	पाल्पाको श्रीनगरमा साँस्कृतिक डबली निर्माण	२६५००.००	२५५४१.००	डि.व.का. पाल्पा
२	नुवाकोट गढीमा साँस्कतिक डबली पूर्वाधार निर्माण	३३५००.००	३३५००.००	
३	महामृत्युन्जय शिवासन मन्दिर पर्यटकिय पूर्वाधार निर्माण बगनासकाली ८, पाल्पा	१५००.००	१४९०.७०	
४	पाल्पा भैरवस्थान पर्यटन पूर्वाधार विकास	१९००.००		
५	लिपिनदेवी मन्दिर संरक्षण र व्यवस्थापन, तानसेन पाल्पा	१०००.००	१०००.००	
६	रानीमहलमा पर्यटकिय पूर्वाधार व्यवस्थापन, पाल्पा	२०००.००	१९९३.००	
	डि.व.का. पाल्पाको जम्मा	६६४००.००	६३४०१.००	
२	गजेडी दानापुर पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण	५०००.००	५०००.००	डि.व.का. रूपन्देहि
३	डण्डाखोलामा हरित पार्क निर्माण सिद्धार्थनगर घ	७०००.००	५८३७.८३	
४	गौतमबुद्ध राष्ट्रिय उद्यान निर्माण देवदह ट, रुपन्देही	२०००.००	१९७७.५७	
५	गैंडहवा ताल व्यवस्थापन	२०००.००	१५५७.६६	
६	दरहवा पार्क निर्माण शुद्धोधन ५ रुपन्देही	२५००.००	२४६६.९०	
	डि.व.का. रूपन्देहीको जम्मा	१८५००.००	१६८३९.९६	
१	भ्यु टावर निर्माण तिला रोल्पा	२५००.००	१०९७.३३	डि.व.का. रोल्पा
२	सात दोबाटो रक गार्डेन, रोल्पा नगरपालिका, रोल्पा	२०००.००	१८५६.१३	
३	तिलामा जनयुद्ध स्मृति संग्रालयको DPR निर्माण	१५००.००	१४४८.६०	

सिं नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च (रकम रू. हजार)	कार्यान्वयन गर्ने निकाय
४	द्धन्द्ध प्रभावित चिल्ड्रन पार्क त्रिवेणी ७ गैरीगाउँ, रोल्पा	१०००.००	१०००.००	
५	चतुर्भुज माडी, लुंग्री तटिय पार्क, रोल्पा	३०००.००	२९७६.४२	
६	शिवालय मन्दिर पुनर्निर्माण, रोल्पा न.पा.	१०००.००	१०००.००	
७	खुंग्री मन्दिर निर्माण, रोल्पा	३०००.००	२९९५.५६	डि.व.का. रोल्पा
८	सुनछहरी झरना संरक्षण	२५००.००	२४९८.६९	
९	शहिद स्मृति पार्क निर्माण थवाङ्ग १	२०००.००	१९६०.९३	
१०	स्वर्गद्धारी प्रभुमहाराजको जन्मस्थल संरक्षण तथा पूर्वाधार विकास रुन्टीगढी गा.पा.	२०००.००	१८८०.२५	
११	गुरिल्ला र यार्सा ट्रेल निर्माण रोल्पा	२०००.००	२०००.००	
	डि.व.का. रोल्पाको जम्मा	२२५००.००	१९५५४.००	
१	सरायँनाच प्रवर्धन कार्यक्रम, प्यूठान	१०००.००	१०००.००	
२	गौमुखी र नाङ्गी पर्यटन पूर्वाधार विकास गौमुखी	४०००.००	३७७१.३१	
३	गौमुखी पर्यटकिय पदमार्ग निर्माण	२०००.००	१९८४.१२	
४	लुंगमा पर्यटकिय पूर्वाधार निर्माण नौवाहिनी ट, प्युठान	३५००.००	१५४१.६३	
५	स्वर्गद्धारी मन्दिरको भौतिक पूर्वाधार निर्माण क्रमागत	६०००.००	५९८४.०१	
६	भिंग्री स्वर्गद्धारी खण्डमा पर्यटकीय पोखरी निमार्ण, प्यूठान	६५००.००	६४०५.८५	डि.व.का. प्यूठान
७	शहिद स्मृति पार्कमा पूर्वाधार निमार्ण प्यूठान न.पा. विजुवार, क्रमागत	२०००.००	१७४९.०७	
८	भू-बनोट पार्क, प्यूठान	२०००.००	१७४९.०७	
९	पालुकाथान मन्दिर संरक्षण, मल्लरानी प्यूठान	१५००.००	१४९६.०३	
१०	बुलबुले मुल संरक्षण प्यूठान न.पा. ९, प्यूठान	१५००.००	१०००.००	
११	पर्यटन सूचना केन्द्र निर्माण	३०००.००	०.००	
१२	भित्रीकोट दरवार संरक्षण तथा सौन्दर्यीकरण प्यूठान	४०००.००	३८५९.४२	
	डि.व.का. प्यूठानको जम्मा	३७०००.००	३०४९०.००	

सिं नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च (रकम रू. हजार)	कार्यान्वयन गर्ने निकाय
१	रूरू पर्यटकिय क्षेत्रमा कालीगण्डकी नदी तथा रिडिखोला नियन्त्रण आयोजना	११४७००.००	६८७९२.१६	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय पाल्पा
	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय पाल्पाको जम्मा	११४७००.००	६८७९२.१६	
१	थारु संग्रहालय निर्माण	३०००.००	१७१५.४७	डि.व.का. बर्दिया
	डि.व.का. बर्दियाको जम्मा	३०००.००	१७१५.४७	
	कूल जम्मा	३८८१८०.००	३१५०२९.७६	

तालिका न. ३७ वन निर्देशनालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको नाम तथा सम्पर्क नम्बरहरु

क्र.सं.	नाम	पद	श्रेणी/तह	सम्पर्क मोवाइल नम्वर
१	इन्द्र बहादुर प्रछाई	नि. प्रदेश वन निर्देशक	रा.प. द्वितीय, अधिकृत दशौ	९८५७०१७४१०
२	संजय तिवारी	वन संरक्षण/वन व्य. अधिकृत	अधिकृत नवौं	९८६४३२७२२९
३	प्रेम शंकर चौधरी	वन संरक्षण/वन व्य. अधिकृत	अधिकृत नवौं	९८५७०१०२४५
४	विनोद कर्माचार्य	अधिकृत	अधिकृत आठौं	९८५८०२९०२४
५	टोलकराज चापागाई	सहायक वन अधिकृत	अधिकृत सातौं	९८५८०५८९०७
६	राम चन्द्र लामा	सहायक वन अधिकृत	अधिकृत सातौं	९८६२०५६६३६
७	राम चरण गुप्ता	फरेष्टर	पाँचौ तह	९८०७५८४५८३
८	टिकाराम अर्याल	फरेष्टर	पाँचौ तह	९८४९६६७७३२

क्र.सं.	नाम	पद	श्रेणी/तह	सम्पर्क मोवाइल नम्बर
९	कृतेश देवकोटा	कम्युटर अपरेटर	करार सेवा	९८६७३३५८७६
१०	मिन बहादुर कँवर	वन रक्षक	श्रेणी विहिन	९८४३८५५२६२
११	सिता अर्याल	वन रक्षक	श्रेणी विहिन	९८६०६७६६९९
१२	राम आज्ञा यादव	ह.स.चा., करार सेवा	श्रेणी विहिन	९८१७४५५८४४
१३	पंकज पाण्डे	ह.स.चा., करार सेवा	श्रेणी विहिन	९८४७०४८२७७
१४	पेमा राना	का.स., करारसेवा	श्रेणी विहिन	९८११५०५६२८
१५	राज कुमारी श्रेष्ठ	का.स., करारसेवा	श्रेणी विहिन	९८४७०९१३५८
१६	रञ्जीत चौधरी	का.स., करार सेवा	श्रेणी विहिन	९८१४४५८२६३
१७	पुष्पराज चौधरी	का.स., करार सेवा	श्रेणी विहिन	९८१३९५१४७१

भाग ५

अनुगमन तथा निरीक्षणका स्थलगत तस्विर साथै डि.व.का. र भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयबाट प्राप्त तस्विर

वृक्षारोपण सर्भेक्षण तथा अनुगमन

वृक्षारोपण सर्भेक्षण तथा अनुगमन, गौतमबुद्ध

वृक्षारोपण सर्भेक्षण तथा अनुगमन, कबुलियती वन, प्यूठान

वृक्षारोपण सर्भेक्षण तथा अनुगमन, गौतमबुद्ध

गौतमबुद्ध साझेदारी वनको कटान प्लटमा चेकजाँच

कपिलबस्तु साझेदारी वनको प्लटको अन्तिम जाँच

नर्सरीको चेकजाँच तथा अनुगमन, सव डिभजन वन कार्यालय, डोहोटे, अर्घखाँची

धिरेखोला सा.व.उ.स. को घाटगद्दिमा काठ दाउराको ग्रेडिङ्ग चेकजाँच

वृक्षारोपण सर्भेक्षण तथा अनुगमन, घोराही

सिमसार क्षेत्र संरक्षण, पोखरी निर्माण

पारीजात सा.व., लमही ४

कुलपानी सा.व., गढवा गा.पा.-१, वडहरा

दुर्गा भवानी सा. व., राप्तिसोनारी

नारीकोट, प्यूठान

वन नर्सरी, बिरुवा उत्पादन

डि. व. का. रूपन्देहीबाट विरुवा उत्पादन

नर्सरी स्तरोन्नतीकरण अम्बापुर नर्सरी, दाङ

राप्ती सव डिभिजन वन कार्यालय, बाँके

डिभिजन वन नर्सरी स्तरन्नोति, डि.व.का. कपिलबस्तु

नर्सरी, बाँके

ओखर विरुवा इश्मा, गुल्मी

विरुवा उत्पादन वाणगंगा सव डिभिजन वन नर्सरी, डोहोटे

वृक्षारोपण

वृहात वृक्षारोपण कार्यक्रम, सुनवल, जर्गाह

प्रगति सा.व., गढवा गा.पा.-५

पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन, पूर्वधार निर्माण

कनकमुनि वुद्धको प्रतिमा सहितको वगैंचा निर्माण (निग्लीहवा)

पदमार्ग निर्माण कार्य गौतम बुद्ध राष्ट्रिय उद्यान निर्माण देवदह न.पा ६

विवरण : बोटानिकल गार्डेन तुलसीपुरमा निर्मित वाटर फाउन्टेन

विवरण : बोटानिकल गार्डेन तुलसीपुरमा निर्मित सूचना गृह

विवरण : दाङको घोराहीमा निर्मित लखन पार्कको दृष्य

विवरण : दाङको मनकामना सा.व.उ.स. भित्रको शहरी हरित पार्कको दृष्य

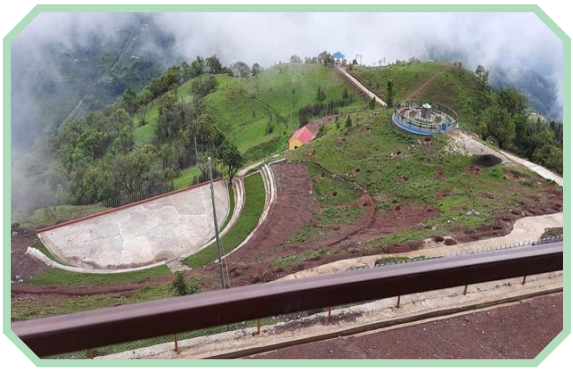

बंगलाचुली पार्कको मेला लाग्ने स्थल र परिसर

नुवाकोट डबली

रोल्पा रक गार्डेन

श्रीनगर सांस्कृतिक डबली तानसेन

वनजन्य उद्यम प्रवर्धनमा सहयोग

संगाहा सा.व., प्रांगारिक मल उत्पादन

जडिबुटि प्रशोधन तथा भण्डारण, कपिलबस्तु

बेतबाँस जन्य उद्यम स्थापना बैजनाथ सा.व.उ.स., कोहलपुर न.पा. १४ र १५, बाँके

भू तथा जलाधार व्यवस्थापन

खोला किनारा संरक्षण, राप्तीसोनारी, बाके

खोला किनारा संरक्षण, कोहलपुर बाके

खोला किनारा संरक्षण बांसगढी, बर्दिया

खोला किनारा संरक्षण, सन्धीखर्क ५, वेलावङ अर्घाखाची

विविध

मानविय क्षति गर्ने बाघ लाई डाटरिङ गरी नियन्त्रण

मेस वायर विथ ईलेक्ट्रिक फेन्स कार्य, बर्दिया

Timber Logging (Banke)

वन डढेलो नियन्त्रण, गौतमबुद्ध

सन्दर्भ सामाग्री

DFRS, 2015. State of Nepal's Forests. Forest Resource Assessment (FRA) Nepal, Department of Forest Research and Survey (DFRS). Kathmandu, Nepal.

DFRS, 2018. Forest cover maps of local level (753) of Nepal. Volume V: Forest cover maps of province 5. Department of Forest Research and Survey (DFRS), Kathmandu, Nepal.

www.ocmcm.p5.gov.np

प्रदेश योजना आयोग, २०७५. प्रदेश नं. ५ को वस्तुस्थिति विवरण प्रदेश योजना आयोग, बुटवल नेपाल।

राष्ट्रिय वन महाशाखा, वन विभाग २०७५।

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बुटवल, वार्षिक प्रतिवेदन।

वन निर्देशनालय, भैरहवा, वार्षिक प्रतिवेदन।

डिभिजन वन र भू तथा जलाधार ब्यवस्थापन कार्यालयका वार्षिक प्रतिवेदन।

परिपत्रहरु।

View publication stats